

Technisch jeugdbeleidsplan 2024-2027

Want iedere speler verdient een goede jeugdopleiding

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Algemeen	6
1.1 Doelstelling en ambitie jeugdopleiding	6
1.2 Algemene uitgangspunten van de jeugdopleiding	6
Hoofdstuk 2 Uitgangspunten coaching	7
Hoofdstuk 3 Een vaste speelwijze voor de verschillende leeftijden	8
3.1 Onder 7 Minipupillen (Hummels) (4 tegen 4)	8
3.2 Onder 8 t/m onder 10 Jongste pupillen (6 tegen 6)	8
3.3 Onder 11 en onder 12 Oudste pupillen (8 tegen 8)	9
3.4 Onder 13 t/m onder 19 Junioren (11 tegen 11)	11
3.5 Wisselbeleid	12
3.6 Lenen van andere teams	13
Hoofdstuk 4 Spelintenties en -principes	14
4.1 Spelintenties	14
4.2 Spelprincipes	15
4.2.1 Spelprincipes: aanvallen en omschakelen naar verdedigen	15
4.2.2 Spelprincipes: verdedigen en omschakelen naar aanvallen	15
Hoofdstuk 5 Jeugdtraining	17
Hoofdstuk 6 Trainingsadviezen voor een optimale uitvoering	19
Hoofdstuk 7 Jeugdkeepersopleiding	21
7.1 Aandachtspunten bij de opleiding van jeugdkeepers	21
Hoofdstuk 8 Indelingsbeleid	22
8.1 Uitgangspunten bij het samenstellen van de teams	22
8.2 Selectiecriteria	22
8.3 Hoe vinden de beoordelingen plaats?	22
8.4 Indeling meisjesteams	23
8.5 Indeling nieuwe leden	23
8.6 Dispensatie	23

8.7 Vervroegd overgaan van spelers naar een hogere leeftijdscategorie	23
8.8 Terugplaatsten speler	23
8.9 Tijdschema indelingen nieuwe seizoen	24
Hoofdstuk 9 Specifieke aandachtspunten jeugdopleiding	25
9.1 Overgang JO19 naar de senioren	25
9.2 Gescoote spelers	25
9.3 Meisjesvoetbal	25
Hoofdstuk 10 Continuïteit van het technisch jeugdbeleidsplan	26
Hoofdstuk 11 Faciliteiten	27
Hoofdstuk 12 De trainer maakt het verschil	28
Bijlage 1 Leeftijdskennmerken per categorie	29
Bijlage 2 Functieomschrijvingen technisch kader	42
Bijlage 3 Gedragsregels voor jeugdspelers en ouders	44

Inleiding

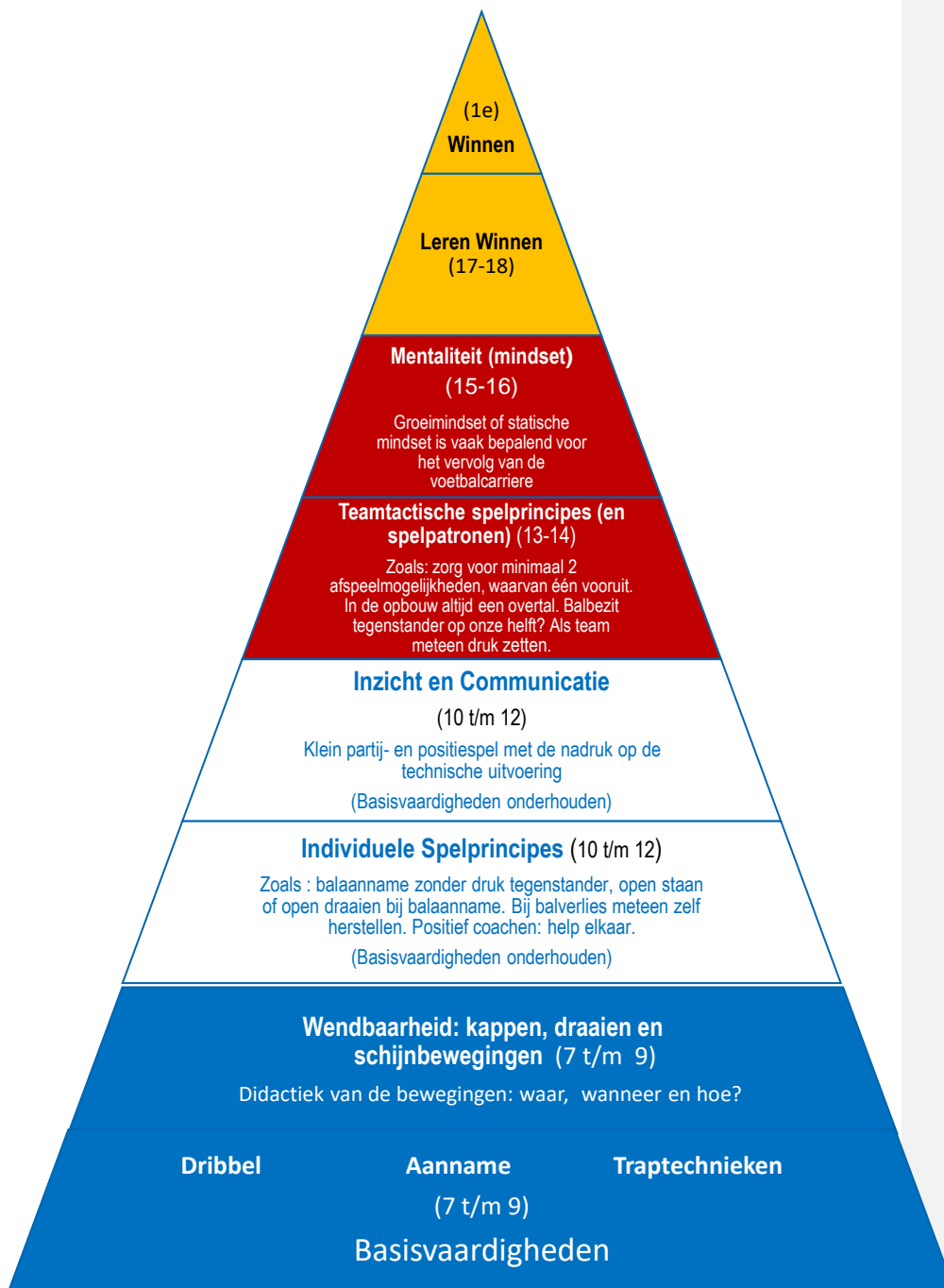
Het voor u liggende technisch jeugdbeleidsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking tussen Jeugdvoetbalopleiding, de (gedetacheerde) hoofd jeugdopleiding en input van het (jeugd)bestuur en jeugdtrainers/-leiders van Hazerswoudse Boys.

Het technisch jeugdbeleidsplan is gericht op de gehele jeugdafdeling van Hazerswoudse Boys en vormt samen met de thema's uit het Rode Draad-leerplan het kader voor de opleiding van haar jeugdspelers. Waar in dit document het technisch jeugdbeleidsplan (hierna afgekort tot TJB) wordt genoemd, wordt het Rode Draad leerplan geacht daarvan deel uit te maken. Het TJB biedt, zowel op de korte als op de lange(re) termijn, de trainers en leiders praktische richtlijnen en handvatten om de spelers te helpen zich optimaal te ontwikkelen en zodoende de kans op een goede doorstroming naar de seniorenteams te vergroten. Door het plan in te bedden in de organisatie van de vereniging ((jeugd)bestuur, diverse overleggen van jeugdtrainers, indelingsprocedure e.d.) ontstaat er **samenhang** en **uniformiteit**. Daarbij is het van belang dat er voldoende aandacht uitgaat naar gerichte scholing van het technisch kader (denk aan KNVB-cursussen en interne opleiding hulptrainers/stagiaires). Zo wordt er bij de selectieteams van de jeugdelftallen naar gestreefd dat de trainers bij voorkeur beschikken over het KNVB-diploma juniorentrainer en voor ons hoogste jeugdteam dat de trainer bij voorkeur beschikt over het diploma UEFA C. De trainers van de pupillenteams biedt de vereniging de mogelijkheid om het KNVB-diploma pupillentrainer te behalen. Waar in dit plan wordt gesproken over *spelers* dan bedoelen wij zowel de jongens als de meisjes.

Met de uitvoering van het TJB beogen wij:

- de kwaliteit van de totale jeugdopleiding te verhogen;
- het **spelplezier** en de **ontwikkeling** van de spelers te bevorderen;
- duidelijkheid en betrokkenheid te vergroten bij de jeugdtrainers en –leiders;
- de doorstroming van de junioren naar de senioren te verbeteren.

Om de lezer in één oogopslag een beeld te geven van de opbouw van onze jeugdopleiding, verwijzen wij naar de volgende pagina waar *de opleidingspiramide* is weergegeven, die aangeeft in welke leeftijdscategorie welke facetten van het voetbalspel worden aangeleerd.

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Doelstelling en ambitie jeugdopleiding

Hoofddoel:

“Alle jeugdspelers een goede voetbaltechnische en –tactische basis te bieden en daarmee de doorstroming van de junioren naar de senioren te bevorderen.”

Dit doel trachten wij te realiseren door:

- Het opleiden voorop te stellen en het wedstrijdresultaat (winnen) daaraan ondergeschikt te maken.
- Het spelplezier te verhogen door spelers te laten inzien dat zij door te oefenen betere voetballers worden.
- Het algehele niveau van de jeugdopleiding te verhogen (“iedere speler verdient een goede opleiding”).
- Het creëren van een gezond leerklimaat met een veilig plek voor alle spelers.
- Het opleiden van kader en trainers.

Het is de ambitie om met onze hoogste jeugdteams zo hoog mogelijk te voetballen om op termijn de doelstelling van ons eerste senioren elftal te kunnen realiseren, namelijk:

“Voetballen op minimaal derde klasse niveau met zoveel mogelijk spelers uit de eigen jeugdopleiding”.

1.2 Algemene uitgangspunten van de jeugdopleiding

- Plezier staat voorop.
- De ontwikkeling van de individuele speler staat centraal.
- Het leveren van teamprestaties wordt pas echt belangrijk na de opleiding.
- Mits de opleiding planmatig verloopt, zal de ontwikkeling van de jeugdspelers (en -teams) structureel verbeteren en het niveau waarop de teams in competitieverband uitkomen omhooggaan.
- Een speler ontwikkelt zich sterk op jonge leeftijd. Geef hem/haar speelmogelijkheden op meerdere plaatsen in het veld. Pas vanaf 13-/14-jarige leeftijd komen specifieke kwaliteiten tot uiting.
- Indien de fysieke en mentale eigenschappen het toelaten, moet een ‘talent’ zo hoog mogelijk spelen. Leeftijd is niet uitsluitend bepalend.
- De techniektraining moet als een rode draad door de hele jeugdopleiding heen lopen. Tactische en conditionele accenten dienen geleidelijk aan de techniek (en aan de leeftijd) te worden aangepast.
- Het trainingsmateriaal moet optimaal zijn. Elke speler moet individueel met een goede bal (maat en gewicht) kunnen oefenen.
- Coaching tijdens de wedstrijd moet gebaseerd zijn op de leerdoelen die tijdens de training centraal staan. Het wedstrijdresultaat is ondergeschikt aan het leerproces.
- Coach altijd positief.

“Leer spelers te focussen op het proces.

Als het proces goed is, volgt het resultaat vanzelf!”

Hoofdstuk 2 Uitgangspunten coaching

Coaching is het beïnvloeden van het gedrag van spelers. Iedereen die zich binnen de vereniging met de jeugd bezighoudt, zowel trainers als leiders, hebben dus eigenlijk een functie als coach. Het is van belang om bij het coachen rekening te houden met de leeftijd van de spelers: 'Wat kunnen ze en wat willen ze?' Dat vereist inzicht in de leeftijdsfase van de spelers. Om trainers en leiders te helpen dat inzicht te vergroten, verwijzen wij naar de bijlage 1 bij dit plan, dat gaat over de specifieke kenmerken van de verschillende leeftijdscategorieën.

Het coachen moet er in principe op gericht zijn om de spelers te laten **leren** en niet op het wedstrijdresultaat. De coach dient verder te kijken dan de wedstrijd van vandaag. Niet voor niets brengt de ene club meer eigen 'kweek' voort dan de andere club. Dat heeft voor een belangrijk deel te maken met de wijze waarop het jeugd kader zijn werk doet (adequate training, coaching, begeleiding).

Waar moet de coach op letten?

1. Wie voetballen er?
 - Verschillende spelers, zowel jongens als meisjes, waarvan de leeftijd varieert tussen de 5 en de 18 jaar.
 - Niveau van beginners, selectie – of breedteteams, enz.
 - Beleving, motivatie van spelers.
2. Welk resultaat wordt er nagestreefd door de speler (en de trainer/coach)?
 - Wennen aan de "voetbalweerstand" bij de pupillen, zoals: de bal, de tegenstander, de ruimtes e.d.
 - Leren presteren bij de oudere juniorenteams.
 - Voetbalproblemen (-situaties) leren oplossen door spelers te bevragen tijdens oefeningen (situatief coachen). Stel open vragen die beginnen met : wat, hoe, wie, wanneer, waarom. Spelers leren zo in de wedstrijd zelf keuzes te maken. Geef ze die ruimte.
 - Prijs de speler **hoe** hij het doet (zijn aanpak, inzet, concentratie, doorzettingsvermogen) in plaats van zijn/haar talent.
"De harde werker verslaat het talent, als het talent niet hard genoeg werkt".
 - Maak de speler bewust van wat hij **nog** niet kan, maar door te oefenen kan leren. Stimuleer de speler uit zijn *comfortzone* te komen (alles wat hij/zij al wel beheerst), dan komt hij in zijn/haar *leerzone*: **van je fouten leer je het meest!**
 - Essentieel voor de ontwikkeling van de speler is de manier waarop je als trainer/coach met hem/haar omgaat. Zonder relatie geen prestatie.
3. Hoe wordt er gevoetbald?
 - In de wedstrijd worden vier hoofdmomenten onderscheiden:
 - Aanvallen (als wij de bal hebben)
 - Verdedigen (als zij de bal hebben)
 - Omschakeling van aanvallen naar verdedigen (als wij de bal verliezen)
 - Omschakeling van verdedigen naar aanvallen (als wij de bal veroveren)

Deze facetten van het voetbalspel worden in paragraaf 4.2 (spelprincipes) verder uitgewerkt.

Hoofdstuk 3 Een vaste speelwijze voor de verschillende leeftijden

In iedere leeftijdsfase worden de spelers stapsgewijs in een vaste speelwijze opgeleid. Al doende zullen zij wennen aan deze speelwijze. De minipupillen (O7) spelen 4 tegen 4, de jongere pupillen (O8 t/m O10) spelen 6 tegen 6, de oudere pupillen (O10 t/m O12) spelen 8 tegen 8 en de junioren (O13 t/m O19) spelen 11 tegen 11. De wedstrijden van de jeugdteams vormen een vast onderdeel van het leerproces van de jeugdopleiding: de wedstrijd vormt, na de twee doordeweekse trainingen, het derde leermoment. Dan kijken de coaches of de leerdoelen uit de trainingen er uitkomen (en is hun coaching gericht op die leerdoelen) en zien zij tevens welke nieuwe leerdoelen zich aandienen voor de volgende trainingsweek.

Door alle jeugdspelers te laten wennen aan een eenduidige speelwijze, kan de gewenste herkenbare speelstijl van Hazerswoudse Boys ontstaan. Daarom kiest de vereniging voor een bepaalde speelstijl bij de pupillen die aansluit bij de 1-4-3-3 formatie bij de junioren en de senioren. Hieronder wordt toegelicht hoe dat er per leeftijdscategorie uitziet.

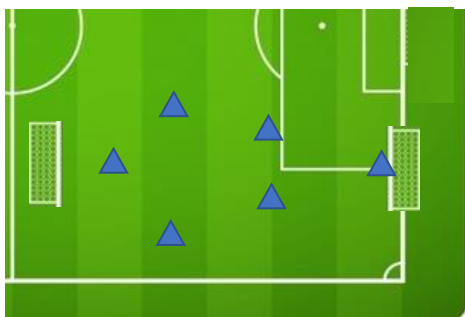
3.1 Onder 7 Minipupillen (4 tegen 4)

Voor de minipupillen van de Onder 7 (6 jaar oud) is het van belang te realiseren dat zij spelenderwijs het voetbalspel (leren) ontdekken. Dit betekent dat het voetbalaanbod erop gericht moet zijn om iedere pupil zoveel mogelijk variatie aan voetbalspelletjes aan te bieden (de spanningsboog is klein) in een voor hen prettige en veilige omgeving. De wedstrijdvorm die wordt gebruikt is 4 tegen 4. Er zal sprake zijn van zogenaamd kluitjesvoetbal: waar de bal is, daar zijn de spelers. De minipupil heeft alleen maar oog voor de bal. Dat is namelijk zijn grootste weerstand. Zolang de bal nog niet doet wat hij/zij wil, is vragen om het (gericht) overspelen van de bal, vragen om iets wat zij nog niet beheersen. Bij minipupillen gaan ontwikkeling en spelplezier hand in hand. Spelenderwijs leren ze (ongemerkt) dribbelen, trappen, schieten, tegenhouden. De trainer is spelbegeleider.

Kinderen van 4 en 5 jaar trainen op zaterdagochtend een uurtje op het Hummelveldje. Door gebruik te maken van allerlei leuke en uitdagende voetbalspelletjes, leren ze spelenderwijs al enigszins de bal te beheersen.

3.2 Onder 8 t/m onder 10 Jongste pupillen (6 tegen 6)

Tijdens de wedstrijden van de JO8, JO9 en JO10 wordt er 6 tegen 6 gespeeld.

Bij de jongere pupillen is er vaak nog sprake van kluitjesvoetbal: waar de bal is, daar zijn de meeste spelers. Bij deze leeftijdscategorie is er nog **geen sprake van een vaste positie**. Probeer spelers regelmatig uit op ander plekken in het team, dat komt het spelplezier en de ontwikkeling van de spelers ten goede.

In deze leeftijdscategorie kan langzaam begonnen worden met formaties. Maak het daarbij niet te moeilijk voor de spelers. Spelplezier en de **technische ontwikkeling** van de pupillen staan centraal bij het coachen.

Verdere aandachtspunten voor de wedstrijden:

- Als de bal voorin is, moedig de keeper dan aan om niet op de doellijn te blijven staan, maar om slim positie te kiezen voor zijn goal, zodat hij de ballen die achter de verdedigingslinie vallen, kan onderscheppen.
- Rouleer op wedstrijddagen de keepers bij de jongere onderbouw (JO7 t/m JO10). Door te rouleren worden spelers zo breed mogelijk opgeleid. "Echte" keepers dienen zich vanzelf aan later in deze leeftijdscategorie.
- Laat de verdedigers zo veel mogelijk aansluiten op het moment dat de bal voorin is. Laat ze over de denkbeeldige middenlijn gaan en deelnemen aan het spel. Dit kan zowel bij balbezit (bal behouden en eventueel scoren) als bij balverlies (bal veroveren).
- Vooral jongere pupillen zullen nog vaak lekker aan het pingelen zijn. Laat ze dit doen! Dit hoort namelijk bij hun leeftijdsfase. Het samenspelen komt vanzelf als ze de bal eenmaal redelijk onder controle hebben. Pas dan beginnen ze oog te krijgen voor hun medespelers.
- Bij de oudere pupillen mag er ook nog gepingeld worden, maar als de bal verloren wordt, is het belangrijk, dat er meteen wordt meeverdedigd om de bal weer te veroveren.
- Stimuleer de spelers de geleerde acties en technieken toe te passen in de wedstrijd. Neem daarbij ook technische aspecten, zoals het passen, het aan- en meenemen van de bal en het scoren mee in de coaching.
- Hoewel de kinderen de wedstrijd natuurlijk graag willen winnen, is het belangrijk dit niet te benadrukken bij het coachen. Plezier en ontwikkeling staan centraal.
- Leer de jongste pupillen opbouwen van achteruit, dan ontstaan op latere leeftijd automatisen.

3.3 Onder 11 en onder 12 Oudste pupillen (8 tegen 8)

Tijdens de wedstrijden van de jeugd onder 11 en 12 wordt er 8 tegen 8 gespeeld.

De O11 en O12 teams spelen wedstrijden van 8 tegen 8 op een veld, dat iets smaller is dan een half veld. Dit is de "voorfase" om uiteindelijk op een heel veld te gaan spelen vanaf de onder 13. De overgang van een half veld naar een heel veld is een flinke overgang voor de spelers. Niet alleen wordt het veld groter, maar ook de bijbehorende regels (zoals buitenspel), de organisatie (grotere afstanden) en de speelwijze (meer en complexere opties, meer spelers) veranderen. Om de spelers uit de JO12-teams daar al vast een beetje aan te laten wennen, zullen deze teams **na de winterstop** al als elftal gaan oefenen, zodat er voor het volgende seizoen al een basis wordt gelegd. Als een speler mentaal of fysiek nog niet toe is aan de overstap naar het voetballen op een groot veld, kan in overleg met alle betrokkenen een uitzondering worden gemaakt om de speler nog een bepaalde periode in de jongere lichte te laten spelen.

Aandachtspunten voor de wedstrijden:

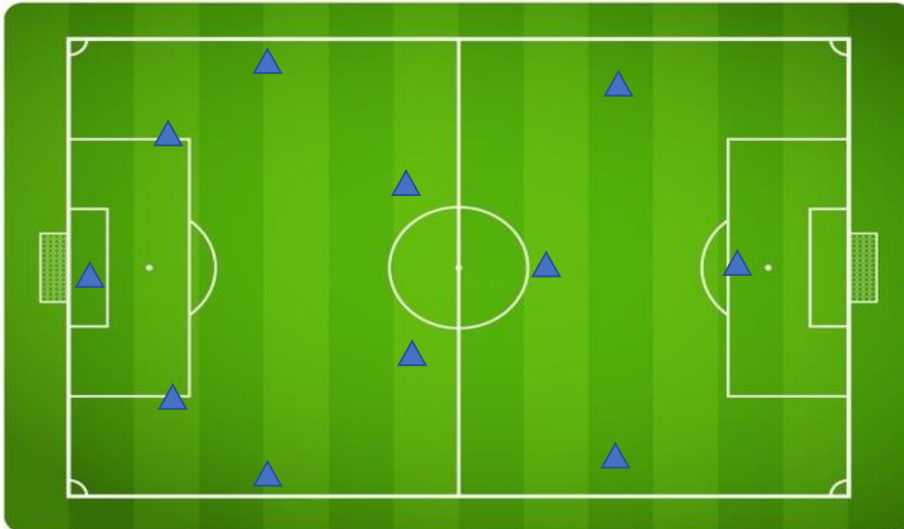
- Probeer op te bouwen van achteruit.
- Maak het veld groot als we aanvallen en klein als we verdedigen.
- Spreek af wat te doen bij de opbouw van de tegenpartij.
- Probeer zodanig vrij te lopen dat je de bal kunt ontvangen zonder (al te veel) druk van de tegenstander.

De volgende tactische basisprincipes kunnen tijdens wedstrijden gehanteerd worden:

- Het veld groot maken als het team in de aanval is.
- Het veld klein maken als we aan het verdedigen zijn.
- De bal 'eruit halen', andere kant openen (als diep spelen nog niet kan).
- Laat de verdedigers aansluiten.
- Knijpen als de bal aan de andere kant is.
- Aanvallers zakken in of zetten druk, al naar gelang de situatie.
- Aanvallen via de flanken (buitenspelers).
- Vaste patronen bij de opbouw.
- Aansluiten door de verdedigers.
- De formatie van het middenveld.
- Het flankspel en de voorzet.
- Andere aanvalsvormen (1-2-combinatie, individuele actie, derde man, aanbieden vanuit de tweede of derde lijn).
- Wanneer inzakken van de aanvallers en wanneer druk zetten.
- Knijpen als de bal aan de andere kant is.

Bij de speelwijze 8 tegen 8 is het belangrijk dat in de wedstrijdbespreking vooral de aandacht uitgaat naar de rol van de individuele speler. De teamfuncties worden summier besproken.

3.4 Onder 13 t/m onder 19 Junioren (11 tegen 11)

Waar de pupillen nog in een formatie spelen die past bij de kleinere velden, speelt de jeugd van 12 jaar en ouder op een heel veld in een formatie die in de verdere jeugdopleiding en ook bij de senioren (meestal) gehanteerd wordt (1:4:3:3). Door een eenduidige formatie hoeven spelers zich minder aan te passen als ze overgaan naar de oudere teams en uiteindelijk naar de senioren. Verder is het belangrijk dat spelers in ieder geval op twee verschillende posities uit de voeten kunnen. Hoe meer spelers multifunctioneel inzetbaar zijn, hoe beter.

Voor het opleiden van spelers is het dus van belang om bij de junioren volgens een duidelijk en herkenbaar systeem te spelen. In deze paragraaf wordt in grote lijnen aangegeven wat deze speelwijze inhoudt. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in een viertal situaties in de wedstrijd:

- balbezit in de eigen achterhoede;
- balbezit op ons middenveld of op andere helft;
- balbezit van de tegenpartij in hun achterhoede, en
- balbezit van de tegenpartij op hun middenveld of onze helft.

Balbezit in de eigen achterhoede

Er wordt uitgegaan van 1:4:3:3 tijdens de eigen opbouw achterin. De vrije verdediger kan vervolgens inschuiven naar het middenveld om daar (ook) een overtal te creëren.

- Vier man in U-vorm achterin
- Buitenste middenvelders naar binnen
- Buitenspelers breed

Balbezit op het middenveld of andere helft

Tijdens balbezit op het middenveld en op de andere helft is deze formatie dus 1:3:4:3. Het is de bedoeling dat er met drie spitsen wordt gespeeld: een centrale spits en twee buitenspelers. Van hen wordt een actie 1:1 verwacht of balbezit te behouden.

- Eén op één achterin
- Doorgeschoven 4

Balbezit van de tegenpartij in hun achterhoede

Bij balbezit van de tegenpartij in hun achterhoede, is de formatie 1:3:4:3. Dit houdt in dat er achterin één op één wordt gespeeld, ervan uitgaande dat de tegenstander met drie spitsen speelt. Het invoeren van dit systeem zal in het begin een gewenning zijn maar versterkt de ontwikkeling van de spelers op de langere termijn. Er is namelijk géén sprake van een vrije verdediger (die onder te geringe weerstand speelt) en de drie verdedigers hebben geen rugdekking, waardoor zij hun verdedigende taken nóg beter moeten uitvoeren.

We proberen de tegenstander vroegtijdig vast te zetten. Hierdoor is het doorschuiven in de as noodzakelijk. De vrije man kan de taak van de centrale middenvelder overnemen, terwijl deze doorschuift achter de spitsen om pressie uit te oefenen in samenwerking met de spitsen. Dit gegeven past uitstekend binnen een belangrijk uitgangspunt van het jeugdvoetbal: er moet worden gespeeld om te winnen en niet om niet te verliezen.

- Eén op één achterin
- Doorgeschoven 4 en 9
- Druk zetten op helft tegenpartij

Balbezit van de tegenpartij op hun middenveld

Bij balbezit van de tegenpartij op hun middenveld of aanval speelt onze vrije man niet achter de verdediging, maar hooguit ertussen en bij voorkeur zelfs ervoor. Op deze wijze kan goed rugdekking worden gegeven aan de 'balkant'. Dit hoofdmoment in het voetbal houdt het midden tussen 1:3:4:3 en 1:4:3:3. Dit is namelijk afhankelijk van de opstelling van de vrije centrale verdediger, welke per wedstrijd(situatie) kan verschillen.

In het TJB (Rode Draad thema 1) is er speciale aandacht voor een verzorgde opbouw van achteruit. De lange bal moet zoveel mogelijk worden vermeden. In geval er tegen een veel sterkere tegenstander geen pressie kan worden uitgeoefend en het team zelf onder druk wordt gezet, zal er collectief vanuit de verdediging opgebouwd moeten worden door te zorgen voor een duidelijke overtalsituatie.

Belangrijke kenmerken van de 1-4-3-3 speelwijze zijn:

- We spelen met drie spitsen waaronder twee vleugelspitsen.
- Er is sprake van een verzorgde opbouw van achteruit.
- De vrije man schuift in naar het middenveld.
- De vleugelverdedigers schakelen zich in bij de opbouw.
- Bij balverlies beginnen we zo vroeg mogelijk (voorin) te verdedigen.

Bij alle jeugdelftallen is de formatie 1:4:3:3 het uitgangspunt.

3.5 Wisselbeleid

Bij alle jeugdteams dienen alle jeugdspelers evenveel te voetballen. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, bijvoorbeeld indien een speler niet voldoende getraind heeft / te laat komt / zich niet goed gedragen heeft tijdens een wedstrijd of training of anderszins. Omdat de **wedstrijd als leermiddel** wordt beschouwd is het voetballen in wedstrijden onmisbaar voor zowel het "leerproces" als de beleving van jeugdspelers.

3.6 Lenen van andere teams

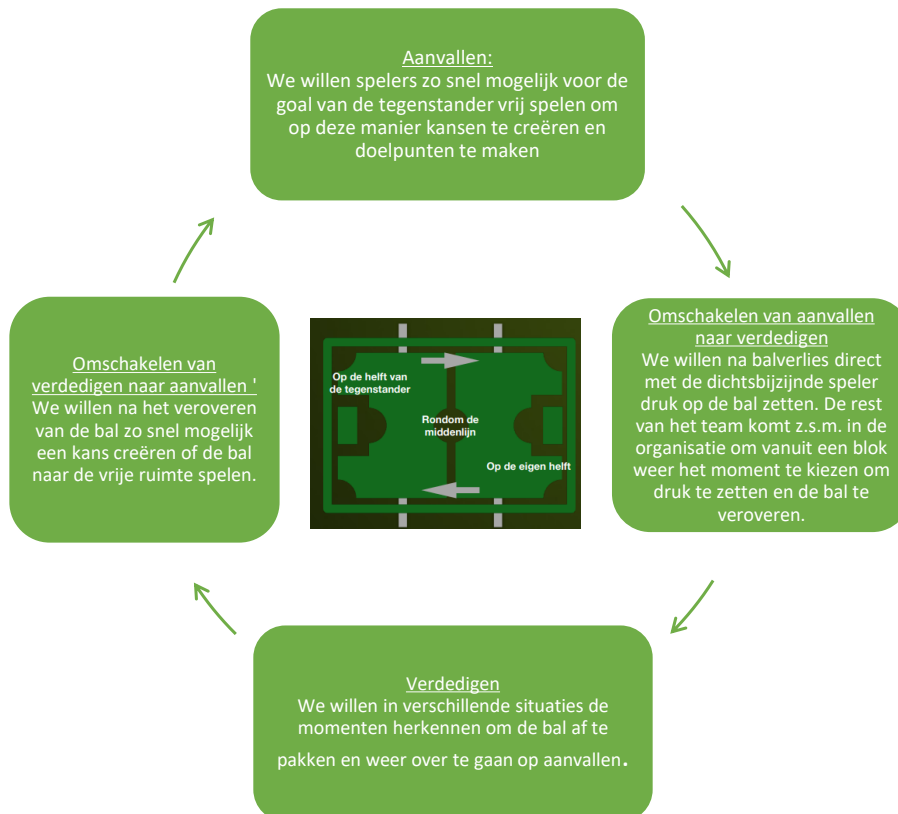
Wanneer teams een tekort aan spelers hebben, worden er in principe altijd spelers geleend van "lagere" teams in dezelfde leeftijdscategorie. In eerste instantie zal bij een tekort aan spelers in de JO13-1 dus gekeken worden naar spelers uit de JO13-2. Wanneer de JO11-2 een tekort aan spelers heeft, zal men een beroep doen op de JO11-3, etc.

Er zijn afwijkingen mogelijk op dit uitgangspunt. Dit kan bijvoorbeeld wanneer de JO13-1 en JO13-2 op hetzelfde tijdstip spelen en de JO12-1 vrij is. In dergelijke situaties kan er in overleg tussen de trainers besloten worden dat de JO13-1 spelers leent van de JO12-1. Het structureel afwijken van deze regel kan alleen in overleg met en met toestemming van het Hoofd Jeugdopleiding (HJO). Wanneer de trainers er onderling niet uitkomen, beslist de HJO. Het voetbal is wat ons verenigt: als een team een of meer spelers te kort komt, dan helpen wij elkaar.

Hoofdstuk 4 Spelintenties en -principes

4.1 Spelintenties

4.2 Spelprincipes

4.2.1 Spelprincipes: aanvallen en omschakelen naar verdedigen

Aanvallen:

- We spelen de bal hoog/laag en kort/lang met een gevarieerd baltempo.
- We bouwen gevarieerd op in overtal met stabiliteit in de restverdediging¹.
- We maken diepte loopacties om aanspeelbaar te komen of om ruimte te creëren.
- We herkennen het moment om diep te spelen, een overtal uit te spelen of een 1:1 uit te spelen.
- We domineren 1:1 situaties onder verschillende omstandigheden en onder verschillende soorten druk.
- We staan open richting de vrije ruimtes tussen de linies door verrassend positie te kiezen.
- We vallen bij voorkeur aan door de as, omdat we daar de meeste afspeelmogelijkheden hebben en de beide flanken aanspeelbaar zijn.
- We zoeken naar een mogelijkheid om een medespeler vrij te spelen voor de goal door de as of via de zijkant;
- We zorgen ervoor dat een teamgenoot met de bal altijd meerdere afspeelmogelijkheden heeft, waarvan minstens 1 vooruit;
- We benutten de vrije ruimtes met het verplaatsen van het spel;
- We lokken de tegenstander met lokpasses en loopacties om de tegenstander te binden.

Omschakelen naar verdedigen (5 seconden regel):

- We zijn direct in een hoog ritme betrokken bij het spel;
- We zetten met de dichtstbijzijnde speler(s) direct agressief druk op de bal;
- We halen diepte eruit en lokken de tegenstander naar de zijkant;
- We creëren als collectief een overtal rondom de bal;
- We stappen af op het moment dat we in een te grote ruimte moeten verdedigen

4.2.2 Spelprincipes: verdedigen en omschakelen naar aanvallen

Verdedigen:

- We maken het speelveld compact en zorgen voor optimale onderlinge afstanden richting de bal.
- We dwingen de bal naar de zwaktes van de tegenstander om onze eigen kwaliteiten optimaal te kunnen benutten.
- We verdedigen rondom eigen strafschopgebied man tegen man en dwingen de tegenstander terug.
- We domineren 1:1 situaties onder verschillende soorten druk en onder verschillende omstandigheden.
- We verdedigen agressief vooruit en dekken door op de tegenstander en nemen daarbij elkaar positie over.
- We verdedigen met killer instinct.
- We dekken kort en agressief in de buurt van de bal.
- We jagen de laatste twee meter van de press de tegenstander in hoog tempo op en spelen het duel om te winnen.
- We zetten als collectief druk op de bal aan de hand van pressingtriggers, bijv.:
 - als de tegenstander die de bal krijgt in een gesloten houding staat.

¹ Dit is een term die gebruikt wordt om aan te geven dat er spelers onder de bal moeten blijven tijdens het opzetten van een aanval om in de omschakeling naar verdedigen het gevaar van de tegenstander te minimaliseren.

- als de tegenstander de bal ontvangt in ons verdedigende blok.
- als de tegenstander een slechte pass geeft.
- als de bal los is van de voet van de tegenstander, bijv. bij een verkeerde aanname.
- We dwingen de tegenstander naar het 'zwakke' been en doen een aanval op de bal.

Omschakelen naar aanvallen (5 seconden regel):

- We zijn direct in een hoog ritme betrokken bij het spel.
- We proberen direct een scoringskans te creëren.
- We creëren loopacties in de diepte, uit de rug van de tegenstander.
- We komen tot een goede opbouw door de bal te verplaatsen indien we niet direct een scoringskans kunnen creëren.
- We maken gebruik van treurmomenten bij de tegenstander.

Hoofdstuk 5 Jeugdtraining

Het TJB beoogt de jeugdtrainers in staat te stellen om alle jeugdspelers doelgericht en stapsgewijs op te leiden. Omdat de vereniging bij het opleiden van haar jeugdspelers gebruik maakt van veel vrijwilligers, is een gerichte en specifieke aanpak nodig om hen in staat te stellen alle jeugdspelers beter te leren voetballen. Daartoe dient o.a. het Rode Draad leerplan, dat met zijn themagerichte aanpak zorgt voor een goede ontwikkeling van zowel de individuele speler als van het team. Het plan voorziet in specifieke opleidingsplannen voor de verschillende leeftijdsgroepen:

- Onderbouw O8 t/m O10 (spelend 6 tegen 6)
- Onderbouw O11 en O12 (spelend 8 tegen 8)
- Middenbouw O13 t/m O15 (spelend 11 tegen 11)
- Bovenbouw O16 t/m O20 (spelend 11 tegen 11)

Bij de uitvoering van de maandthema's wordt gebruik gemaakt van een vast patroon. De eerste training in de week zal gericht zijn op de individuele ontwikkeling van de spelers. In de tweede training zal specifiek ingegaan worden op de teamontwikkeling om ten slotte het betreffende thema in de wedstrijd uit te voeren. Periodiek staat een nieuw thema centraal, ervan uitgaande dat - door de kracht van herhaling - de spelers zich de vaardigheden sneller eigen zullen maken.

Het betreft de volgende thema's:

- Thema 1: Verbeteren van de opbouw van achteruit
- Thema 2: Verbeteren van het verplaatsen van het spel
- Thema 3: Verbeteren van het doorkomen via de zijkant
- Thema 4: Verbeteren van de voorzet
- Thema 5: Verbeteren van het scoren
- Thema 6: Verbeteren van het druk zetten vooruit
- Thema 7: Verbeteren van het inspelen van de spitsen
- Thema 8: Verbeteren van het uitspelen met een overtalsituatie
- Thema 9: Verbeteren van het omschakelen van balbezit naar balverlies
- Thema 10: Verbeteren van het omschakelen van balverlies naar balbezit

Deze 10 thema's worden voorafgegaan door de ontwikkeling van de technische vaardigheden in de onderbouw, vanaf de O8.

Na de fase van de minipupil, waarin deze spelenderwijs leert omgaan met de bal (en waar de trainer geen trainer maar *spelbegeleider* is), komt de fase waarin de basisvaardigheden van het voetbal moeten worden aangeleerd, zoals: bewust leren dribbelen, trappen, aannemen, schieten, kappen en nog andere balhandelingen. In deze belangrijke fase van de ontwikkeling van de technische vaardigheden, is de trainer de *voetballeraar*. Immers, het vergt van de trainer niet alleen bepaalde eigen voetbalvaardigheden, maar zeker ook didactische en pedagogische vaardigheden om de spelers te leren hoe dat allemaal in zijn werk gaat. Als hulpmiddel is voor hen als extra thema aan het Rode Draad leerplan toegevoegd: het leerplan “techniektraining”. De HJO dient erop toe te zien dat bij de verschillende leeftijdscategorieën in de onderbouw de diverse technische vaardigheden voldoende aan bod komen. De techniektraining dient een vast onderdeel te zijn van elke training van de pupillen. Ook in de laatste fase van de onderbouw waar het positiespel een grotere rol gaat spelen, dient het accent nog vooral op de balvaardigheid te liggen. Als de traptechnieken en de balaanname na de onderbouw goed ontwikkeld zijn, zullen de spelers in staat zijn om ook een goed positiespel te spelen om al voetballend tot doelkansen te komen.

Voor de ontwikkeling voor de balvaardigheid dienen we gezamenlijk ervoor te zorgen dat de bovengenoemde vaardigheden structureel worden geïntegreerd in de veldtrainingen van onze pupillen. Om dat te verwezenlijken, doen wij de pupillentrainers nadrukkelijke de suggestie om elke training (als warming up) te beginnen met een kwartiertje *oefeningen balvaardigheid*², waarbij in ieder geval ruimschoots aandacht wordt gegeven aan:

- het dribbelen in verschillende tempo's;
- het maken van diverse kapbewegingen, schijnbewegingen e.d.;
- voor de jongsten (O8 en O9): oefeningen snel voetenwerk;
- traptechniek en balaanname;
- jongleren met de bal;
- afschermen van de bal.

Dat kwartiertje noemen we het **Coerverkwartiertje**: en duurt bij de O8 en O9 maximaal 10 minuten en bij de O10-O12 maximaal 15 minuten. Als de spelers gedurende hun pupillenjaren twee keer per week deze basisvaardigheden oefenen, bouwen zij een technische voorsprong op ten opzichte van hun leeftijdgenoten van andere clubs. Onze junioren elftallen zullen daarvan de vruchten plukken en op termijn ook onze seniorenteams.

² YouTube: Cock van Dijk techniektraining

Hoofdstuk 6 Trainingsadviezen voor een optimale uitvoering

Hieronder volgt een aantal aanbevelingen om tot een optimale uitvoering van de jeugdtrainingen te komen.

1. Zet zo veel mogelijk vooraf de totale trainingsorganisatie uit, zodat alles reeds klaar staat voordat de spelers zich melden.
 - Ideaal is als er gedurende de training weinig tijd verloren gaat met aanpassingen van de verschillende oefeningen.
 - Liefst zodanig dat binnen de basisorganisatie alles klaar staat om met minimale aanpassing door te gaan naar de volgende oefening.
2. Organisatie uitzetten
 - De inrichting van de oefening(en) goed markeren met behulp van pionnen en/of gekleurde hoedjes.
 - Als tijdens de oefening blijkt dat spelers moeite hebben met de oefening of dat het te makkelijk gaat, pas dan de oefening aan: maak het makkelijker of moeilijker.
3. Methodische opbouw
 - Hou altijd rekening met leeftijd en niveau. In de bijlagen vind je informatie hierover. Lees dit van tevoren goed door!
 - Ga van makkelijk naar moeilijker.
 - Ga voor jezelf na: Loopt het? Lukt het? Leert het? Leeft het? Als het antwoord negatief is, dan is het meestal nodig de oefening aan te passen. Vaak kunnen spelers vanaf een jaar of 10 al prima aangeven waarom het niet loopt.
4. Durf te vereenvoudigen als spelers er (nog) moeite mee hebben en durf te herhalen om automatismen in te slijpen.
 - Niet in een training te lang hetzelfde, maar variaties toevoegen en afwisselen om de kinderen scherp te houden.
 - Betrek de spelers hierbij Zij willen graag voor vol worden aangezien. Dat stimuleert het "wij-gevoel" binnen de groep.
 - Door sneller aan te passen en nieuwe impulsen te bieden, blijven spelers geboeid en gemotiveerd.
5. Didactisch
 - Vertel per oefening zeer kort wat de bedoeling is ("heeft iedereen het begrepen?"), doe het dan voor en ga aan de slag. Gaandeweg kan de bedoeling verder worden verduidelijkt.
 - Leg af en toe het spel stil om uitleg te geven en/of vragen te stellen over een bepaalde spelsituatie (situatief coachen). Stel af en toe open vragen ("wat had in deze situatie nog beter geweest?"). Zo leren de spelers zelf meedenken en neemt het spelinzicht toe.
 - Stel specifieke prioriteiten in de coaching: niet van alles een beetje, maar doelgericht veel zeggen over weinig. Door niet van de hak op de tak te springen, maar een doelstelling te verdiepen, begrijpen spelers makkelijker de essentie hiervan.
 - Geef complimenten. Dit vergroot het zelfvertrouwen en de succesbeleving, waardoor spelers zich meer openstellen om verder te groeien (komen dan uit hun comfortzone – wat ze al kunnen - en durven in de ontwikkelzone te komen: waar ze nieuwe dingen zullen leren³).
6. Beleving in de training
 - Een enthousiaste benadering van de trainer(s) is vaak bepalend hoe de spelers de training ervaren.
 - Naast een prettige sfeer is ook de invulling van de trainingsvormen cruciaal.

³ Zoals helder beschreven in het boek Talent van morgen, uitgebreider toegelicht in hoofdstuk 15.

- Geen plichtmatige benadering, maar maak er steeds een "voetbalfeestje" van.
 - Als een oefening eenmaal lekker loopt, kun je proberen deze uit te bouwen naar bepaalde spelvormen.
 - Het werken met punten is voor iedere speler zeer motiverend. Er moet wat te winnen zijn. Bijvoorbeeld: Wie scoort het meest? of Wie kan het snelst?, etc.
7. Tempo in training
- Door binnen de oefening een hoog tempo te hanteren, blijft de focus langer hoog.
 - Als er loze gaten binnen de training vallen, verslapt de aandacht.
 - Door de juiste prikkels en interactie blijven de spelers bij de les.
 - Door tijdens de training aanpassingen in de trainingsorganisatie te plegen terwijl de spelers actief bezig zijn, blijft de focus aanwezig.
8. Intensiteit
- Mede dankzij de trainingsorganisatie, de methodiek en de didactische werkwijze is het mogelijk om voor de juiste intensiteit te zorgen.
 - Door een intensieve start met veel afwisseling hebben de spelers geen tijd om de aandacht te verliezen.
 - Bij alle vormen kan de intensiteit worden vergroot door een hoog tempo te eisen. Bijvoorbeeld: géén looppas na de pass, maar een sprint, etc.
 - Tevens kan het aantal series, herhalingen, etc. worden aangepast aan leeftijd en niveau.
 - Houd altijd rekening met een goede arbeid/rust-verhouding (zeker bij warm weer).
9. Balcontacten
- In de onderbouw is het aantal balcontacten per speler per training een goede graadmeter voor de (te verwachten) ontwikkeling van de basisvaardigheden. Durf de groep te **splitsen** om iedereen intensief te laten trainen (zonder lange rijen met wachtende spelers).
 - In de bovenbouw kan middels het toepassen van een rondo (aan het begin van de training) en door af en toe te werken met kleinere groepjes het aantal balcontacten worden verhoogd.
10. Individuele aandacht
- In de jeugdopleiding is de aandacht voor het **individu** van groot belang. Naar mate de spelers ouder worden verschuift de aandacht naar het teambelang.
 - Hou in het oog dat iedere speler anders is. De ene speler moet worden afgeremd, terwijl de ander juist gestimuleerd moet worden. Elke speler is uniek.

Hoofdstuk 7 Jeugdkeepersopleiding

Belangrijk is dat alle jeugdkeepers zich op een plezierige en zinvolle wijze kunnen ontwikkelen op alle vlakken.

- Binnen de specifieke keeperstraining
- Binnen de groepstraining
- Binnen de wedstrijd

Een van de doelen is dat wij de keepers leren wat hun positie en hun taak is binnen het team. Deze bewustwording bij de jeugdkeepers ontstaat door niet alles voor te zeggen als trainer/coach/leider, maar door hen uit te dagen. Vragen stellen en hen zelf oplossingen laten aandragen, vergroot het inzicht en het zelfvertrouwen van de keeper.

Naast de specifieke keeperstraining is de groepstraining voor de ontwikkeling van de keeper steeds belangrijker omdat daar de meeste wedstrijdgerichte voetbalsituaties voorkomen met medespelers en tegenstanders. Hierdoor leert de keeper situaties en momenten te herkennen en de juiste keuzes te maken.

7.1 Aandachtspunten bij de opleiding van jeugdkeepers

- Het opleiden van jeugdkeepers is maatwerk.
- De jeugdkeepers vanaf O13 komen in aanmerking voor de jeugdkeeperstraining die wordt verzorgd door een professionele keepersschool.
- De pupillenkeepers van de O11 en O12 worden getraind door de keepers van de huidige (seizoen 23-24) O15-1 en de O16-1.
- Bij de jongste keepers tot en met de O12 staat het leren van de basisvaardigheden en de juiste uitgangssituatie centraal.
- Bij de jeugdkeepers tot de O11 is het nog niet nodig dat er een vaste keeper is. Als een speler van die leeftijd echt graag wil keepen, dan bieden wij hem/haar die mogelijkheid.
- Laat de keepers in de onderbouw ook regelmatig een deel van de wedstrijd meespelen voor hun gehele ontwikkeling en het leren meevoetballen. Omdat de club opbouwend/aanvallend voetbal wil spelen, moeten jeugdkeepers van jongs af aan getraind worden in het meevoetballen.
- Als de spelers met een groot doel en een groot veld te maken krijgen (vanaf O13), is het wenselijk om met vaste keepers te werken. De keeper wordt dan een specialist.
- Bij de middenbouw van O13 tot en met O15 is het verder optimaliseren van de keeperstechniek en de mentale weerbaarheid een belangrijke doelstelling.
- Bij de bovenbouw van O16 tot en met O19 is het zaak de jeugdkeepers klaar te stomen voor de overgang naar de senioren. Het is van belang dat zij in die fase van hun opleiding technisch, tactisch, fysiek en mentaal tot volle wasdom komen, uiteraard rekening houdend met de verschillen in kwaliteit en de mentaliteit van de keepers.
- Overleg tussen de jeugdtrainers en de jeugdkeeperstrainers kan helpen om de verbeterpunten van de verschillende keepers te verduidelijken.
- Tijdens de selectieprocedure en teamindelingen kunnen de jeugdkeeperstrainers een adviserende rol vervullen vanuit hun specifieke expertise.

Met opmerkingen [MdH1]: Checken of dit goed verwerkt is vanuit de mail?

Hoofdstuk 8 Indelingsbeleid

Om de selectieprocedure en teamindeling voor het volgend seizoen transparant te laten verlopen, dient dit gestructureerd en procesmatig te worden beschreven, waarin de uitgangspunten, selectiecriteria, beoordelingsprocedure en een tijdschema zijn omschreven, om te komen tot de teamindelingen voor het nieuwe seizoen.

8.1 Uitgangspunten bij het samenstellen van de teams

- Omdat voetballen op je eigen spelniveau leuker en leerzamer is dan wekelijks onder of boven je niveau te moeten spelen, delen we kinderen in op hun eigen niveau.
- Voor niet-selectieteams geldt, dat we niet per se door selecteren, maar zorgen voor evenwichtige teams waarbij sociale aspecten meegewogen worden.
- De spelers worden op basis van hun niveau en leeftijd ingedeeld, waarbij het advies van de trainers en leiders het uitgangspunt is.
- Bij het indelen houden we rekening met de voetbalkwaliteiten/talent, leeftijd, fysiek, gedrag en de ontwikkeling van de spelers.
- Veelal zal dit in de praktijk leiden tot het feit dat kinderen uit hetzelfde geboortjaar bij elkaar worden ingedeeld.
- Deze indeling vindt plaats in onderling overleg tussen trainers, leiders en HJO, waarbij de HJO de eindverantwoordelijkheid draagt.
- Ten aanzien van het aantal spelers per team streven we naar een limiet van:
 - O7: max 5 kinderen, wedstrijden van 4 tegen 4
 - O8, O9 en O10: max 8 kinderen per team, wedstrijden van 6 tegen 6,
 - O11 en O12: max 10 kinderen per team, wedstrijden van 8 tegen 8,
 - O13 t/m O15: streven naar 14/15 spelers per team: wedstrijden van 11 tegen 11
 - O16 t/m O20: streven naar 15/16 spelers per team: wedstrijden van 11 tegen 11

Het is in ieder geval van belang om ernaar te streven niet te weinig (bijv. precies genoeg voor een wedstrijd) en niet teveel (meer dan het maximum) spelers bij een team in te delen. Te weinig spelers betekent wekelijks lobbyen om spelers van andere teams en bovendien, dat er op het trainingsveld vaak te weinig spelers zullen zijn om een volwaardige training te verzorgen. Een teveel aan spelers is vooral problematisch voor het aantal wisselbeurten c.q. speelminuten.

8.2 Selectiecriteria

- Uitgangspunt bij het selecteren van jeugdvoetballers is de individuele ontwikkeling van de spelers. Daarbij wordt niet louter gekeken naar de voetbaltechnische en –tactische ontwikkeling, maar o.a. ook naar zijn of haar fysieke ontwikkeling en gedrag.
- Het teambelang is ondergeschikt aan het individuele belang.

8.3 Hoe vinden de beoordelingen plaats?

Om een volledig beeld te krijgen, om te bepalen, welk niveau een speler heeft en waar deze kan worden ingedeeld, hanteren we de volgende beoordelingsstructuur om tot een objectieve beoordeling te komen:

1. De beoordeling opgemaakt door de trainer/leider van het team waarin de speler speelt:
 - a. Deze ziet de spelers het hele jaar en heeft een goed beeld van de speler.
2. De beoordeling van de HJO van de betreffende afdeling
 - a. De HJO bekijkt meerdere teams gedurende het seizoen en kan zich zo een beeld vormen van individuele spelers.
 - b. De HJO kan gevraagd en ongevraagd ondersteunen bij vragen of twijfel.

8.4 Indeling meisjesteams

In principe spelen meisjes tot en met de O12 gemengd met jongens. Vanaf O13 spelen meisjes in principe in meisjesteams. In uitzonderingsgevallen kunnen we daarvan afwijken.

Met opmerkingen [Mdh2]: Lijkt nu nog steeds er te staan maar dan anders?

8.5 Indeling nieuwe leden

Nieuwe leden worden na maximaal drie proeftrainingen geselecteerd voor een bepaald team. Mochten zich gedurende het voetbalseizoen nieuwe leden aandienen, dan worden ze in beginsel - als er geen plaats is - op een wachtlijst geplaatst. Zodra er wel ruimte is, of er bij meerdere aanmeldingen een nieuw team kan ontstaan, dan wordt men hierover geïnformeerd, zodra er voor dit team een trainer en leider zijn aangesteld. Tot die tijd kunnen de spelers die op de wachtlijst staan, meetrainen met een team van een passend niveau, mits daar voldoende ruimte is om ze mee te laten trainen. Talentvolle spelers (als dat is gebleken uit proeftrainingen) kunnen lopende het seizoen worden ingepast, mits dit niet ten koste gaat van de bestaande bezetting van een team.

8.6 Dispensatie

Dispensatie kan worden verleend op basis van fysieke argumenten, sociaal-emotionele argumenten, kwaliteit en kwantiteit per leeftijdsgroep. Dispensatiespelers worden in principe niet in selectieteams geplaatst.

8.7 Vervroegd overgaan van spelers naar een hogere leeftijdscategorie

Algemene tendens

In het jeugdvoetbal is de laatste jaren een ontwikkeling gaande om voor de bovenbouwteams terug te keren naar de oude ABC-structuur, dat wil zeggen met teams die zijn samengesteld uit eerste en tweedejaars spelers. Sommige clubs kiezen er al voor om (een deel van) hun beoogde JO16-1 team vervroegd door te schuiven naar de JO17-competitie.

Vervroegde overgang van een pupil

Een pupil voor wiens/wier ontwikkeling het goed zou zijn om vervroegd over te gaan naar een hogere leeftijdscategorie, kan hiervoor in aanmerking komen, mits de ouders en het kind hier positief tegenover staan. Dit dient zorgvuldig besproken te worden met alle betrokkenen, waarbij de HJO eindverantwoordelijk is. De speler/spelers die vervroegd wordt/worden doorgeschoven, kan/kunnen alleen uitkomen voor het hoogste team van de hogere leeftijdscategorie.

8.8 Terugplaatsen speler

Het uit een team plaatsen en of terugzetten van een speler naar een lager team geschiedt voor alle leeftijdscategorieën alleen na goedkeuring van de HJO en slechts na goede onderbouwing en communicatie met alle betrokkenen (spelers, ouders/verzorgers, trainers, leiders). Criteria voor de beoordeling of een speler hiervoor in aanmerking komt, zijn:

Als de speler:

- te vaak afwezig is bij trainingen en/of wedstrijden;
- door een langdurige blessure naar verwachting lange tijd afwezig is;
- niet mee kan komen in het team;
- dit zelf aangeeft.

8.9 Tijdschema indelingen nieuwe seizoen

Datum	Onderwerp	Opmerkingen	Noot
Januari	1 ^e beoordeling van spelers	In de winterstop is er de mogelijkheid om spelers eventueel te wisselen van team	Besluit bij de HJO, na zorgvuldig overleg tussen alle betrokkenen
Eind Januari	Vergadering jeugdcommissie met bespreken <u>proces</u> teamindelingen	HJO bespreekt vervolgens het proces met de jeugdtrainers/-leiders	
Februari	Overleg jeugdtrainers en HJO over talentvolle spelers die wellicht een stapje omhoog kunnen maken	Twee à drie maanden de tijd om deze spelers te beoordelen.	Beoordeling bij bijv. proeftrainingen en oefenwedstrijden.
Maart	2 ^e beoordeling van spelers		
Begin April	Jeugdcommissievergadering ter voorbereiding op de teamindelingen	Conceptvoorstel voor de indelingen wordt opgesteld door HJO i.o.m. bestuurslid Technische Zaken, na consultatie van de trainers/leiders	Bijzondere aandacht voor spelers die vervroegd doorschuiven en spelers die lager ingedeeld worden
Begin Mei	Vergadering Jeugdcommissie en HJO ter vaststelling van de definitieve indelingen	Informereren spelers die lager ingedeeld worden en/of buiten een selectieteam vallen	HJO en trainers/leiders zijn leidend in de uitvoering
Medio Mei	Teamindelingsvergaderingen (onderbouw en bovenbouw) i.v.m. de voorlopige teamindelingen	Aanwezig zijn de nieuwe team- begeleiders (max 2 per team)	
Eind Mei	Inloop uur voor ouders met vragen	Per leeftijdscategorie te organiseren door de HJO i.o.m. de contactpersonen van de verschillende leeftijdscategorieën	
Half Juni	Bekend maken nieuwe teamindelingen	Vanaf het bekend maken van de nieuwe indelingen wordt er getraind met de nieuwe teams	Veldindeling trainingen maken

Hoofdstuk 9 Specifieke aandachtspunten jeugdopleiding

9.1 Overgang JO19 naar de senioren

9.1.1 Overgang JO19-junioren naar de seniorenselectie

Vanuit de JO19-selectie is het streven om spelers die hiervoor in aanmerking komen door te laten stromen naar de seniorenselectie.

De technische staf van de seniorenselectie heeft nauw contact met de hoofdtrainer van de JO19-1 om de ontwikkelingen en de doorgroeimogelijkheden van talentvolle JO19-spelers te monitoren. De technische staf van de seniorenselectie is leidend bij de indeling van overkomende junioren.

9.1.2 Overgang JO19-junioren naar overige seniorenteams

Voor 2^ejaars JO19-junioren die in niet in aanmerking komen voor de senioren-selectie wordt tijdens de winterstop in overleg tussen de trainer van de JO19-1, de HJO en de hoofdtrainer een inventarisatie gemaakt van JO19-spelers die qua leeftijd in aanmerking komen voor de overgang naar de senioren. Met de betreffende spelers worden gesprekken gepland om dit proces optimaal te begeleiden en hen over te dragen aan de seniorenafdeling.

9.2 Gescoute spelers

Wanneer we het hebben over gescoute spelers, dan hebben we het over spelers die gevraagd zijn voor:

- Regioteams van de KNVB.
- Betaalde Voetbal Organisaties.
- Amateurclubs welke structureel op een hoger niveau spelen.

Bij Hazerswoudse Boys staat de individuele ontwikkeling van spelers centraal. Wanneer spelers zich beter kunnen ontwikkelen door naar een andere club te gaan, zal dit vanuit de club niet worden tegengewerkt. Spelers moeten dan ook de ruimte krijgen om deel te nemen aan bijvoorbeeld selectiewedstrijden en/of proeftrainingen. Wanneer spelers de stap maken naar een andere voetbalclub is het de intentie dat er vanuit de club contact wordt onderhouden met deze speler. Een gescoute speler zal, wanneer hij/zij wil terugkeren bij de club, met open armen worden ontvangen.

9.3 Meisjesvoetbal

Het TJB beoogt tevens de leidraad te zijn voor het kader van het meisjes voetbal voor de komende jaren. Bij de club is momenteel (2023-2024) slechts één meisjesteam actief: de MO15-1, welk team is samengesteld uit meisjes in leeftijd variërend van 11 tot 15 jaar.

Het meisjes- en vrouwenvoetbal in Nederland zit al jaren in de lift. Zeker na de successen van het Nederlands vrouwenelftal op recente EK's en WK's is er een sterke stijging zichtbaar van het aantal meisjes dat op voetbal gaat. Wil de club deze trend volgen, dan is het van belang dat de club nieuwe meisjes werft om het aanbod van meisjesteams te kunnen vergroten. Daarbij geldt (meer in het algemeen) dat groei van de jeugdafdeling alleen kan worden gefaciliteerd als de accommodatie daarop wordt aangepast. Met name is daarbij van belang dat er een extra kunstgrasveld beschikbaar komt zodat alle teams de ruimte krijgen om wedstrijdgericht te kunnen trainen.

Hoofdstuk 10 Continuïteit van het technisch jeugdbeleidsplan

In de praktijk blijkt dat voetbalclubs die werken met een technisch jeugdbeleidsplan, doorgaans pas na jaren daarvan de vruchten plukken. Een consequente toepassing van het plan is dus van groot belang. Om de continuïteit en de uitvoering van het technisch beleid, zoals vastgelegd in het TJB te waarborgen, dient de organisatie aan een aantal voorwaarden te voldoen, zoals:

1. De HJO dient de uitvoering van het technisch jeugdbeleid door trainers en begeleiders te coördineren, controleren en eventueel corrigeren. Hiervoor is periodiek overleg vereist.
2. Handhaven en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het technisch kader. Blijvend investeren in scholing en opleiding van trainers en leiders is noodzakelijk.
3. De jeugdtrainers, leiders en (jeugd)bestuursleden moeten zich kunnen vinden in het TJB en bereid zijn de richtlijnen van het plan te volgen.
4. Het TJB wordt tijdens alle (technisch) overlegmomenten als uitgangspunt genomen.
5. Nieuwe medewerkers van de jeugdafdeling dienen bij hun aanstelling kennis te nemen van het TJB en zich hieraan te conformeren.

Hoofdstuk 11 Faciliteiten

Om uitvoering te kunnen geven aan het voetbaltechnische jeugdbeleid dienen de personele en materiële faciliteiten op de club in orde te zijn.

Daarbij kan o.a. worden gedacht aan:

- Elk team heeft minimaal één trainer.
- Voor de hummels (O7) is er per 10 spelers één trainer nodig, zodat iedere speler optimale aandacht krijgt.
- Elke jeugdspeler heeft tijdens de training de beschikking over een bal (van het juiste gewicht).
- De trainers hebben de beschikking over voldoende ballen, hesjes, pionnen, alsook de benodigde materialen die in het kader van het Rode Draad leerplan zijn vereist (m.n. de kleine doeltjes van max. 1,50 m breed).
- Trainers die zich (verder) willen bekwalen in het vak van jeugdtrainer, worden desgewenst door de club in de gelegenheid gesteld om de KNVB-cursus Pupillentrainer of Juniorentrainer te volgen óf de opleiding UEFA C te volgen (slechts toegankelijk voor gevorderde trainers, die al minimaal in het bezit zijn van het diploma Juniorentrainer).
- Interne scholing voor pupillentrainers/-leiders op de vereniging.

Hoofdstuk 12 De trainer maakt het verschil

De titel van dit slothoofdstuk is ontleend aan het gelijknamige boek van jeugdtrainer en sportpsycholoog Mauro van Looij. Van Looij beschrijft in zijn boek met behulp van welke vaardigheden de meeste trainers het verschil maken voor hun spelers en deelt dat inzicht op een bevlogen wijze. Hij bespreekt onderwerpen als leiderschap, talent, motivatie en selectie. Centraal in het boek staat de omgang van de trainer met zijn/haar spelers/spelsters, waarbij hij de lezer/trainer uitdaagt tot het creëren van een prestatiecultuur waarin de persoon op één staat. De rode draad van het boek is hoe haal je het beste in mensen naar boven. Geen droge theorie maar goed onderbouwde adviezen over vragen waarmee elke sporttrainer worstelt.

Hoe geef je effectief leiding? Hoe motiveer je? Hoe verbeter je mindset? Hoe selecteer je talent? Hoe verbeter je prestaties? Hoe creëer je duidelijke verwachtingen? Hoe maak je het verschil als trainer?

Een andere aanrader om te lezen is het boek "Talent van morgen", waarin de schrijvers Bart Heuvingh (sport- en prestatiepsycholoog) en Marco van der Heide (oud betaald voetballer en data-analist scouting AZ) het begrip groeimindset centraal stellen als basis voor talentontwikkeling. Op de cover van hun boek valt te lezen:

"Als trainer/coach help je sporters zich te ontwikkelen tot een betere versie van zichzelf. Daarbij helpt het enorm als zij zelf sterk geloven in de ontwikkelbaarheid van hun eigen talent en vaardigheden. Een sporter met een groeimindset stelt leerdoelen, leert van fouten, staat open voor kritiek en neemt verantwoordelijkheid voor zijn eigen leerproces. Gelukkig kan een groeimindset worden aangeleerd. In Talent van morgen lees je welke rol de trainer/coach daarin speelt, hoe je herkent welke mindset jouw sporter heeft en op welke manier je zijn of haar gedrag direct kunt beïnvloeden. Ook vind je er twaalf principes waarmee je een leeromgeving creëert waarin iedere sporter zich optimaal kan ontwikkelen".

Noot:

Op de vereniging is een aantal exemplaren van het eerstgenoemde boek te leen aanwezig. Belangstellenden kunnen zich wenden tot de HJO.

Bijlage 1 Leeftijdskenmerken per categorie

Kenmerken onder 7 (Hummels)

Leeftijdskenmerken:

- Snel afgeleid.
- Speels en individueel gericht, kan nog niet samenspelen en de belangrijkste weerstand is de bal.
- Winnen is niet belangrijk, maar wordt hooguit belangrijk gemaakt door de begeleiding.
- Zeer beweeglijk en lenig.

Algemene doelstellingen

- Wennen aan het voetbal in algemene zin.
- Het plezier in voetballen krijgen, behouden en vergroten.
- Het ontwikkelen van het balgevoel, het beheersen van de bal.
- Wennen aan het voetballen door veel met de bal te spelen.
- De baas worden over de bal.
- Balgevoel creëren.
- Dribbelen.
- Richtingsgevoel leren.
- Nauwkeurigheid (mikken).
- Balsnelheid (bal zacht of hard schieten).
- Aan- en meenemen van de bal.
- Veel balcontacten (de bal is eerst nog 'doel' op zich, en niet slechts een middel!).
- Ontwikkelen van de techniek.

De trainingen

Elke warming up voor de training is eigenlijk direct het begin van de echte training. Het is dus een eerste oefening mét de bal. Er wordt niets zonder bal gedaan door de spelers.

Bij de trainingen worden de groepjes niet groter gemaakt dan 10 spelers per trainer, om zo de individuele aandacht te garanderen, met name de technische vaardigheid zal centraal staan. De trainingsinhoud is gevarieerd en afwisselend en bestaat grotendeels uit oefen- en spelvormen waarin de spelers veel balcontacten zullen krijgen. De voetbalvorm 4 tegen 4, waarin alle spelbedoelingen voorkomen, is altijd onderdeel van de training.

Verdere aandachtspunten bij de Onder 7:

- Voor iedereen een bal beschikbaar.
- Veel afwisseling in de training.
- Inspelen op de fantasiewereld van de kinderen.
- Rekening houden met gering concentratievermogen.
- Geen verwachtingen hebben van samenwerking.
- Zeer korte uitleg.
- Tijd optimaal benutten.
- Zelf voordoen is beter dan uitleggen.

Accenten in de trainingen

De eerste technische vaardigheden moeten (nog onbewust) geoefend worden door ze veel te herhalen in een speelse oefening:

- Dribbelen (veel balcontacten).
- Drijven (grotere snelheid maken bij dribbelen).
- Het aannemen van de bal.
- Het meenemen van de bal.
- Het schieten op het doel.
- Het kappen van de bal.
- De bal controleren.

Behalve in de voetbalspelletjes komen al deze voetbalthema's ook vanzelf voor in het spelletje vier tegen vier. Dit moet dan ook veel gespeeld worden in deze leeftijdsgroep. Er moet hierbij veel gescoord kunnen worden door de spelers. De doelen moeten dus lekker groot zijn, en de trainer moet niet als speler meespelen. Partijspelen van 2:2 en 3:3 zijn ook heel geschikt.

De wedstrijden

Tijdens de wedstrijden wordt 4:4 gespeeld. Er zal vaak sprake zijn van het kluitjesvoetbal: waar de bal is, daar zijn de meeste spelers. Het coachen op 'uit elkaar gaan, rennen!' en 'verspreiden over het veld!' als de ploeg de bal heeft, heeft het meeste effect. Het plezier moet voorop staan. De meeste hummels vinden winnen niet belangrijk; de spelleiders hoeven het spel alleen in goede banen te leiden.

Kenmerken onder 8 en onder 9

Leeftijdskennmerken:

- Snel afgeleid.
- Speels en individueel gericht, moeite met samenspelen en de belangrijkste weerstand is die van de bal.
- Winnen is niet belangrijk, maar wordt hooguit belangrijk gemaakt door de begeleiding.
- Zeer beweeglijk en lenig.

Algemene doelstellingen

- Het plezier in voetballen krijgen, behouden en vergroten.
- Het ontwikkelen van het balgevoel, het beheersen van de bal.
- Wennen aan het voetballen door veel met de bal te spelen.
- De baas worden over de bal.
- Balgevoel creëren.
- Dribbelen.
- Richtingsgevoel leren.
- Nauwkeurigheid (mikken).
- Balsnelheid (bal zacht of hard schieten).
- Aan- en meenemen van de bal.
- Veel balcontacten (de bal is eerst nog 'doel' op zich, en niet slechts een middel!).
- Ontwikkelen van de balvaardigheid.
- Iedere speler moet ervaring opdoen met keepen. Mocht een speler echt graag wil keepen, dan zal hij/zij zich daarin middels de keeperstraining verder in kunnen bekwamen.

De trainingen

Elke warming-up voor de training is eigenlijk direct het begin van de echte training. Het is dus een eerste oefening mét de bal. Er wordt niets zonder bal gedaan door de spelers. Bij deze leeftijd kan al “speels” met het Rode Draad leerplan worden gestart.

Bij de trainingen worden de groepjes niet groter gemaakt dan 10 spelers per trainer, om zo de individuele aandacht te garanderen, met name de technische vaardigheid zal centraal staan. De trainingsinhoud is gevarieerd en afwisselend en bestaat grotendeels uit oefen- en spelvormen waarin de spelers veel balcontacten zullen krijgen. Het grootste deel van de training moet besteed worden aan het zich eigen maken van technische vaardigheden volgens het techniek leerplan met daarin o.a. oefenstof van Wiel Coerver.

Het partijspel 4 tegen 4, waarin alle spelbedoelingen van een wedstrijd aanwezig zijn (aanval, verdediging en omschakeling), is bij deze leeftijd een vast onderdeel van de training.

Verdere aandachtspunten bij de onder 8/9-training:

- Het is van belang dat een trainer per trainingsuur maximaal 10 spelers (één team) heeft.
- Voor iedereen is een bal beschikbaar.
- Veel afwisseling in de training.
- Inspelen op de fantasiewereld van de kinderen.
- Rekening houden met het geringe concentratievermogen.
- Nog weinig verwachtingen hebben over samenspel.
- Zeer korte uitleg.
- Tijd optimaal benutten.
- Zelf voordoen is beter dan uitleggen.

Accenten in de trainingen

De eerste technische vaardigheden moeten geoefend worden door ze veel te herhalen in een oefening:

- Passen met de binnenkant van de voet (mikken).
- Dribbelen (veel balcontacten).
- Drijven (grotere snelheid maken bij dribbelen).
- Het aannemen van de bal.
- Het meenemen van de bal.
- Het schieten op het doel.
- Het kappen van de bal.
- De bal controleren.

Behalve in oefeningen komen al deze voetbalthema's ook vanzelf voor in het spelletje vier tegen vier. Dit moet dan ook veel gespeeld worden in de onder 8 en onder 9. Er moet hierbij veel gescoord kunnen worden door de spelers. De doelen moeten dus lekker groot zijn, en de trainer moet niet zelf meespelen. Partijspelen van 2:2 en 3:3 zijn ook heel geschikt.

De wedstrijden

Tijdens de wedstrijden wordt 6:6 gespeeld. Bij de onder 8 zal er nog vaak sprake zijn van 'kluitjesvoetbal': waar de bal is, daar zijn de meeste spelers. Het coachen op 'uit elkaar gaan, rennen!' en 'verspreiden over het veld!' wanneer het team de bal heeft, heeft het meeste effect. Het plezier moet voorop staan. Vooral de individuele ontwikkeling en het spelplezier zijn leidend.

Enkele aandachtspunten bij een wedstrijd van Onder 8/9-spelers waar de begeleiding soms op kan coachen:

- De keeper moet zo ver mogelijk van zijn eigen doel durven te staan als de bal vóór is.
- De verdedigers moeten over de denkbeeldige middenlijn heen durven. Niemand staat én blijft alleen maar achter, zo gauw als de bal voorin is te vinden.
- Op deze leeftijd zijn spelers nog erg individueel gericht.
- Laat de spelers nog vooral lekker pingelen, dit hoort bij hun leeftijdsfase; het samenspelen komt later vanzelf aan bod, als ze de bal enigszins onder controle hebben.
- Bij deze jonge kinderen is er nog geen sprake van een vaste positie, laat de spelers op meerdere posities spelen, dit komt hun spelplezier en hun ontwikkeling ten goede.

Keepers

Bij de onder 8/9-teams-teams wordt op wedstrijddagen gerouleerd met de keepers. Spelers moeten immers zo breed mogelijk worden opgeleid.

Kenmerken onder 10 en onder 11

Leeftijdskenmerken:

- Beginnen met gericht samenspelen.
- Zien al wie goed kan voetballen en wie minder.
- Vinden winnen belangrijker dan voorheen, maar de begeleiding moet hier nog steeds behoudend in zijn.
- Ideale leeftijd om de technische basisvaardigheden te leren.
- Begrijpen al iets van vrijlopen en dekken.

Algemene doelstellingen

- Het plezier in voetballen vergroten.
- Het verder ontwikkelen van het balgevoel, het beheersen van de bal.
- Wennen aan het voetballen door veel met de bal te spelen.
- Het verbeteren van de technische vaardigheden (zie onder).
- Keepers kunnen enthousiast gemaakt worden voor het keepersvak. In de training moet vooral aandacht zijn voor de basistechnieken van oprapen, onderhands en bovenhands vangen, uit de hand trappen en diverse vormen van werpen.

De trainingen

Elke warming up voor de training is eigenlijk direct het begin van de echte training. Het is dus een eerste oefening mét de bal. Bij de trainingen worden de groepjes niet groter gemaakt dan 10 spelers per trainer om zo de individuele aandacht te garanderen. De trainingsinhoud is gevarieerd en afwisselend en bestaat grotendeels uit oefen- en spelvormen waarin de spelers veel balcontacten zullen krijgen. Veel aandacht van de training moet besteed worden aan het zich eigen maken van technische vaardigheden volgens het leerplan techniektraining. De voetbalvorm, het partijspel, waarin alle spelbedoelingen voorkomen. Het Rode Draad leerplan zorgt voor een complete opleiding.

Verdere aandachtspunten bij de onder 10/11-training:

- Voor iedereen een bal beschikbaar;
- In spelen op de fantasiewereld van de kinderen;
- Rekening houden met gering concentratievermogen;
- Tijd optimaal benutten;
- Zelf voordoen beter dan zelf uitleggen.

Accenten in de trainingen

De technische basisvaardigheden moeten geoefend worden door ze veel te herhalen in oefen- en spelvormen. Het is verstandig om in een jaarplanning alle voetbalthema's in te plannen, zodat ze allemaal aan bod komen. Niet alle spelers kunnen even goed met de voetbalthema's uit de voeten: de trainer moet dus goed kijken wat zijn spelers aan kunnen, wat betekent dat oefeningen soms vereenvoudigd moeten worden.

De volgende voetbalthema's kunnen bij deze spelers aan de orde komen:

- Passen met de binnenkant van de voet.
- Dribbelen en drijven.
- Het aan- en meenemen van de bal.
- Het schieten op het doel.
- Schieten met de wreef.
- Het kappen van de bal.
- Afschermen van de bal.
- De bal kaatsen.
- Een tegenstander passeren.
- Het gebruik van het mindere been om tweebeinigheid te bevorderen.
- Diverse Coerver-oefeningen.

Behalve in allerlei specifieke oefeningen komen al deze voetbalthema's ook voor in het partijspel vier tegen vier, waarin alle spelbedoelingen (aanval, verdediging en omschakeling) aanwezig zijn. Het vier tegen vier partijspel dient daarom als leermiddel bij uitstek - een vast onderdeel te zijn van de pupillentraining. Er moet hierbij veel gescoord kunnen worden door de spelers (gebruik dus doelen van drie meter breed!). Ook partijvormen van 2:2 en 3:3 zijn heel geschikt, omdat daarin iedere speler veel balcontacten heeft.

Naast de partijvormen kan de trainer veel voetbalthema's verpakken in voetbalvormen:

- Basistechniek:
 - dribbelen
 - passen /trappen
 - jongleren
- Coerver oefenstof;
- Afronden op doel (geen lange rij).
- Duel 1:1.
- Diverse spelvormen (bijv. 3 tegen 1, 5 tegen 2, lijnvoetbal).
- Kleine partijen spelen (liever 4 tegen 4, dan 8 tegen 8).
- Spelregels bijbrengen.

De techniek moet dus voorop staan bij deze leeftijdsfase, maar er kan ook al een beetje op tactiek getraind worden, zoals: vasthouden van de plek in de opstelling, het vrijlopen, het dekken.

De wedstrijden

De wedstrijden moeten door de trainer eigenlijk beschouwd worden als leermiddel. Vaak let de coach tijdens een wedstrijd vooral op zaken van tactisch aard (naar voren, snel terugkomen, dekken, druk zetten, scoren etc.), maar juist de technische vaardigheden verdienen veel aandacht, zoals traptechniek, balaanname, dribbel, passeeracties e.d. Stimuleer de spelers de geleerde acties toe te passen in de wedstrijd. Zo wordt de link gelegd tussen de wedstrijd en de training en zullen spelers het nut gaan inzien van het oefenen. Het spelplezier moet voorop staan, maar de onder 10/11-spelers vinden winnen ook belangrijk. De coach moet dit echter niet benadrukken!

Tijdens de wedstrijden wordt bij de onder 10 nog 6 tegen 6 gespeeld op een kwart veld, maar bij de onder 11 wordt dat 8 tegen 8 op een half veld.

Enkele andere aandachtspunten bij een wedstrijd:

- Voor zowel onder 10 als onder 11 geldt, dat de keeper zo ver mogelijk vóór zijn goal opgesteld moet zijn, te meer daar de verdedigers meestal één op één zullen staan.
- De gehele verdediging moet proberen op te bouwen van achteruit als de tegenstander dat toelaat.
- De verdedigers moeten over de denkbeeldige middenlijn heen durven. Niemand staat én blijft alleen maar achter, zo gauw als de bal voorin is te vinden.
- Er mag gepingeld worden, maar als de speler de bal verliest, moet hij wel meteen meeverdedigen.
- Gedurende een seizoen moet elke onder 10/11-speler op meerdere posities in de opstelling gestaan hebben.
- Bij balbezit van de keeper van de tegenpartij, blijft het team op de helft van de tegenpartij. "We willen die bal terug hebben!".
- Na de winterstop bereiden wij onder 10 voor op de overgang naar 8 tegen 8 op een half veld en de onder 11 op de overgang naar 11 tegen 11 op een heel veld.

Kenmerken onder 12 en onder 13

Leeftijdskennmerken:

- Wil zich meten met anderen.
- Kan in teamverband een doel nastreven.
- Het toepassen en verbeteren van de vaardigheden, gekoppeld aan het spelinzicht in het spel.
- Beheerst de eigen bewegingen en is bewust zijn prestaties op te vijzelen.
- Ideale lichaamsbouw om technische vaardigheden te leren en te verbeteren.
- Bij voortdurende belasting gevaar voor spieraanhechtingen. Mogelijk begin groeispurt. Attentie voor 'Osgood Schlatter' aandoening (pijnlijke aanhechting van de kniepees)!
- Begint een eigen mening over het spel te vormen.
- Onder 12-pupillen zitten vaak nog op de basisschool, terwijl de onder 13-spelers naar de brugklas gaan.

Algemene doelstellingen

De technische rijping en het ontwikkelen van het inzicht in het herkennen van de spelbedoelingen en de algemene uitgangspunten in de vier hoofdmomenten staan centraal. De technische vaardigheden worden op deze leeftijd zodanig verder ontwikkeld, dat het accent bij de oudere junioren kan verschuiven naar de (team)tactische vorming.

De trainingen

Zoals elke wedstrijd begint ook elke training met een warming-up van 10-15 minuten, bij voorkeur met de bal. De trainer moet erop toezien dat dit gedisciplineerd gebeurt. In elke training komen de aspecten van techniek en inzicht aan de orde.

Aan de hand van een whiteboard kunnen heel goed de algemene uitgangspunten per hoofdmoment worden besproken. In de volgende training op het veld moet hier dan direct aandacht aan besteed worden. De spelers leren na te denken over voetbal, zeker als de trainer gebruik maakt van veel interactie met zijn spelers. Vanwege de optimale lichaamsbouw om motorische vaardigheden te leren, krijgen de selectieteams specifieke looptraining van een daarvoor gekwalificeerde trainer (streven). Hierdoor zal het technisch sprinten en de explosiviteit met de bal verbeterd worden. Het Rode Draad leerplan zorgt voor een complete opleiding.

De keeper van het team traint minimaal één keer met het team mee. De andere keer heeft hij keeperstraining waarin de volgende zaken centraal moeten staan:

- Oprapen, onderhands en bovenhands vangen, de bal tegenhouden met de borst, het vallen en het duiken in beide hoeken.
- Uittrappen, de dropkick, uitwerpen, slingerworp en doeltrap.
- Meevoetballen, balaanname links en rechts.

Accenten in de trainingen

- In deze leeftijdsfase komen alle technische vaardigheden aan de orde.
- Technische vaardigheid veel toepassen in het 1:1-duel in alle varianten.
- Tweebenigheid: dit zijn de laatste jaren dat de speler dit nog kan aanleren.
- Extra aandacht aan het bewegen voor en na de pass.
- Veel positiespelen, zoals 3:1, 5:2 en 6:3, bij voorkeur met veel richting, scoren, het gebruik van een keeper en doel.
- Veel kleine partijspelen (van 2 tegen 2 tot en met 8 tegen 8).
- Grotere partijvormen om tactische aspecten te kunnen belichten (uitgangspunten bij de vier hoofdmomenten, verdeling over het speelveld, belang van combinatievoetbal).
- Afwerkvormen.
- Goed ingedraaid staan bij aannname van de bal.
- Het durven koppen.

En speciaal bij de Onder 12-pupillen zijn de accenten:

- Partijspelen 2 tegen 2 tot 8 tegen 8.
- Partijspel 8 tegen 8 vanuit een specifieke doelstelling.
- Afwerkvormen met voorzet vanaf de flanken.
- Techniek:
 - Kapbewegingen
 - Tweebenigheid
 - Passeerbeweging
 - Pass- en trapvormen
- Positiespel 3 tegen 1, 5 tegen 2 en 4 tegen 2, later met richting, scoren, keeper, doel;
- Goed ingedraaid staan bij aannname.
- Koppen.

De wedstrijden

Bij de Onder 12 wordt er 8 tegen 8 gespeeld en bij de onder 13 wordt er 11 tegen 11 gespeeld tijdens de wedstrijden.

De volgende tactische basisprincipes kunnen tijdens wedstrijden behandeld worden:

- Hoe het veld groot maken bij balbezit.
- Hoe het veld klein maken bij balbezit tegenpartij;
- De bal 'eruit halen', andere kant openen, als diep spelen nog niet kan.
- Aansluiten door de verdedigers.
- Vooruit druk zetten.
- Knijpen als de bal aan de andere kant is.
- Wanneer inzakken van de aanvallers en wanneer druk zetten.
- Aanvallen via de flanken (buitenspelers).
- Bezetting voor de goal bij voorzetten.
- Inspelen van de spitsen.
- Uitspelen van een overtal-situatie.

Kenmerken onder 14 en onder 15

Leeftijdskennmerken:

- Verandering en bewustwording van eigen lichaam leidt tot geestelijke en maatschappelijke spanningen, motivatiegebrek en een kritische instelling tegenover gezag.
- Behoefte aan vaste afspraken.
- Weinig gevoelig voor moraliserende gesprekken, met name in groepsverband. De trainer benadert een conflict vooral in een persoonlijk individueel gesprek.
- Bij voortdurende belasting gevaar voor spieraanhechtingen. Mogelijk begin groeispurt. Attentie voor 'Osgood Slatter' aandoening! Ondanks de vaak ontbrekende leergierigheid blijft de reeds geleerde motorische vaardigheid behouden, ook al vermindert deze tijdelijk.

Algemene doelstellingen

De wedstrijd wordt als leermiddel gebruikt teneinde het verder ontwikkelen van inzicht in en het herkennen van spelbedoelingen en algemene uitgangspunten in de vier hoofdmomenten. Bij balbezit staat centraal: de uitgewerkte teamfuncties bij opbouwen, aanvallen en scoren. Bij balbezit tegenpartij staat centraal: storen, afschermen opbouw tegenstander, vastzetten, afjagen, en knijpen. Tot en met de Onder 13 hebben de spelers vooral de techniek getraind. Nu moeten de spelers zich er ook van bewust worden dat het voetballen meer met het hoofd dan met de benen gespeeld kan worden.

De trainingen

Zoals elke wedstrijd begint ook elke training met een warming up van ongeveer 10-15 minuten, zowel zonder als met bal, en onder leiding van de aanvoerder. De trainer moet erop toezien dat dit gedisciplineerd gebeurt.

Als dat wenselijk is, kan de trainer met zijn team een aantal keren de algemene uitgangspunten bij de 4 hoofdmomenten, met behulp van een whiteboard toelichten. In de volgende training op het veld moet hier dan direct aandacht aan besteed worden. De spelers leren na te denken over voetbal, zeker als de trainer gebruik maakt van veel interactie met zijn spelers.

In de training maakt de trainer gebruik van:

- Wedstrijdeigen situaties waarin het spel wordt stopgezet en de spelers worden bevraagd over hun handelen.
- De beginselen van taaktraining, afhankelijk van de hoofdmomenten, en de positie/linie/as/flank, binnen basisvormen (3 tegen 1, 5 tegen 2, 6 tegen 3), gericht op specifieke technische en tactische aspecten per taak.
- Mentale training: de spelers moeten in het belang van het team willen spelen. Soms zal een trainer in een training sfeer moeten creëren, als doel op zich. Vooral Onder 14/15-spelers zijn hier gevoelig voor.

De keeper van het team traint minimaal één keer met het team mee. De andere keer heeft hij keeperstraining waarin minimaal de volgende zaken centraal moeten staan:

- Oprapen, onderhands en bovenhands vangen, de bal tegenhouden met de borst, het vallen en het duiken in beide hoeken.
- Ontwijken van inkomende tegenstanders, vangen onder weerstand van een tegenstander, tippen over het doel.
- Uittrappen, de dropkick, uitwerpen, slingerworp en doeltrap.
- De verdedigende vaardigheden zonder bal, zoals het starten, sprinten, draaien en springen in alle richtingen.

Accenten in de trainingen

- Voorwaarde voor alles is dat de spelers kennis hebben van de uitgangspunten bij de 4 hoofdmomenten. Bij deze leeftijdsfase is met name extra veel aandacht om het inzicht te vergroten van bal bezit naar bal bezit tegenstander (omschakeling) en van bal bezit tegenstander naar balbezit.
- Wat betreft de Onder 14-spelers gaat het vooral om de teamfunctie, en wat betreft de Onder 15-spelers gaat het vooral om de uitgangspunten voor de linies en de samenwerking tussen de linies.
- Het inslijpen van enkele vaste patronen, die volgen uit de basisformatie van deze speelwijze. Hierbij valt te denken aan de opbouw, het flankspel, het druk zetten, het knijpen, en de spelhervattingen.
- Gebruik maken van 2 tegen 2, omdat hierin een aantal belangrijke tactische aspecten belicht kunnen worden (druk zetten, mandekking, rugdekking, ruimtedekking, onderlinge coaching.
- Extra aandacht voor het bewegen voor en na de pass (2 x raken in positieospel).
- Extra aandacht aan het onderling coachen door de spelers. Spelers moeten elkaars taken kennen.
- In het begin van het seizoen worden afspraken gemaakt over spelhervattingen.
- De technische vaardigheden mogen niet vergeten worden! Liever een thema per training uitvoerig behandelen, dan een groter aantal oppervlakkig. De trainer moet rekening houden met grotere individuele verschillen tussen spelers.

Het Rode Draad leerplan zorgt voor een complete opleiding.

De wedstrijden

In de voorbespreking bij de Onder 14/15- jeugd moeten de spelers ook nog steeds individueel benaderd worden, en daarnaast moeten ook de teamfuncties besproken worden. Hetzelfde geldt voor de afspraken bij spelhervattingen. De trainer moet tijdens de wedstrijd erop toezien dat deze afspraken worden nageleefd.

Er kunnen meer eisen worden gesteld aan de uitvoering van de uitgangspunten bij de 4 hoofdmomenten, als we het hebben over de basisformatie en de bijbehorende speelwijze.

De volgende tactische basisprincipes kunnen tijdens wedstrijden behandeld worden:

- Vaste patronen bij de opbouw.
- Aansluiten door de verdedigers.
- De formatie van het middenveld.
- Uitspelen van een overtal-situatie.
- Inspelen van de spitsen.
- Het flankspel en de voorzet.
- Bezetting voor de goal.
- Andere aanvalsvormen (1-2-combinatie, individuele actie, derde man, aanbieden vanuit de tweede of derde lijn).
- Vooruit druk zetten.
- Wanneer inzakken van de aanvallers en wanneer druk zetten.
- Knijpen als de bal aan de andere kant is.

Kenmerken onder 16 en onder 17

Leeftijdskenmerken:

- Begin van harmonische lichaamsgroei, er is sprake van een toenemende zelfkritiek.
- Er is sprake van een betere verhouding tot het gezag, ook de emoties passen zich aan.
- Willen ook verantwoording hebben.
- Men kan zich onder geschikt maken aan het teambelang.

Algemene doelstellingen

- Er is meer aandacht voor het rendement van de taakuitvoering door een speler.
- Wie is geschikt voor welke positie en taak: de speler moet beginnen zich te specialiseren.
- De spelers moeten leren van uit hun 1:3:4:3 systeem te leren anticiperen op verschillende spelsystemen van diverse tegenstanders.
- De spelers moeten leren omgaan ('professioneel reageren') met andere vormen van weerstand zoals de scheidsrechter, het publiek en de tegenstander.

De trainingen

De training begint met een warming-up onder leiding van de aanvoerder. De trainer ziet erop toe dat dit goed gebeurt.

In de training maakt de trainer gebruik van:

- Wedstrijdeigen situaties.
- Taaktraining, per individu, maar ook per linie.
- Het realiseren van voetbalbedoelingen in relatie tot het hoofdmoment, het speelveldgedeelte, en de betreffende positie(s).
- Mentale training: in belang van het team spelen, veel willen trainen, spelen om te winnen.

Methodische aanpak van de 4 hoofdmomenten in het voetbal:

1. Balbezit:

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten.
- Algemene principes van het positieospel.
- Individuele uitvoering van elke taak in de organisatie.
- Inzicht in de taken van teamgenoten.
- Herkennen van sterke en zwakke punten van teamgenoten.

2. Balbezit tegenpartij:

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten.
- Algemene principes van teamorganisatie.
- Individuele uitvoering van elke taak in de organisatie.
- Inzicht in de taken van teamgenoten.
- Herkennen van sterke en zwakke punten van teamgenoten.

3. Van balbezit naar balbezit tegenstander (omschakeling):

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten bij balbezit naar bal bezit tegenstander, gekoppeld aan deze speelwijze.

4. Van balbezit tegenstander naar balbezit (omschakeling):

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten bij balbezit tegenstander naar balbezit, gekoppeld aan deze speelwijze.

In principe wordt hierbij de basisformatie (1:3:4:3) uitgangspunt genomen. Onder 16/17-spelers moeten echter ook kennismaken van andere basisformaties en bijbehorende speelwijzen (onder meer 1:4:4:2).

Accenten in de trainingen

- Formatie en veldbezetting: hiermee begint het benaderen van de wedstrijd in een training.
- De speelwijze tijdens de wedstrijd moet ook tijdens de trainingen tot uitdrukking komen.
- Het behandelen in theorie en praktijk van tactische zaken zoals het pressievoetbal, het vastzetten van de tegenstander, het countervoetbal, spelverplaatsing, en de buitenspelval.
- De kwaliteit van het positieospel optimaliseren.
- In het begin van het seizoen worden afspraken gemaakt over spelhervattingen.
- Extra aandacht voor de volgende technische vaardigheden: het koppen, het passen/trappen van de bal over grote afstand, de tweebeugheid, het 1:1-duel, en het afwerken op het doel.

Het Rode Draad leerplan zorgt voor een complete opleiding.

De keeper van het team traint minimaal één keer met het team mee. De andere keer heeft hij keeperstraining waarin het coachen en organiseren van medespelers een belangrijk leerdoel is.

De wedstrijden

In de voorbespreking van deze leeftijdsfase moet speciale aandacht zijn voor de functies van linies. Tijdens de wedstrijd ziet de trainer erop toe dat de afspraken rondom spelhervattingen worden nageleefd.

Er kunnen meer eisen worden gesteld aan de uitvoering van de uitgangspunten bij de 4 hoofdmomenten, als we het hebben over de basisformatie en de bijbehorende.

De volgende tactische basisprincipes moeten tijdens wedstrijden in het oog gehouden worden:

- Vaste patronen bij de opbouw van achteruit.
- De formatie van het middenveld.
- Het flankspel en de voorzet.
- Andere aanvalsvormen (1-2-combinatie, individuele actie, derde man, aanbieden vanuit de tweede of derde lijn).
- De varianten bij spelhervattingen.
- Wanneer inzakken van de aanvallers en wanneer druk zetten.
- Knijpen als de bal aan de andere kant is.

Aan het einde van het seizoen dienen de onder 16/17-spelers kennis te maken met andere basisformaties en speelwijzen. Hierbij worden in eerste instantie 1:4:4:2 en 1:4:3:3 bedoeld. Dit zijn natuurlijk nog zeer algemene begrippen.

Kenmerken onder 19

Leeftijdskenmerken:

- Op deze leeftijd ontstaat een bepaalde mate van geestelijke stabiliteit.
- Onrust maakt plaats voor een wat beheerster optreden.
- Ook fysiek meer stabiliteit, beheerste vaardigheden komen versterkt terug indien in de vorige leeftijdsfase goed gewerkt is.
- Spelers hebben meer oog voor eigen prestaties en ook voor die van hun teamgenoten. Streven naar medeverantwoording.
- Verdere wedstrijddrijfheid is nu een kwestie van veel trainen en het opdoen van de nodige wedstrijdervaring.
- Sommige Onder 18/19/20-spelers zitten in de eindfase van het voortgezet onderwijs, sommige studeren al, en weer anderen werken mogelijk al.

Algemene doelstellingen

- Inzichtelijke rijping en ontwikkelen van de competitie: optimale rijpheid voor seniorenvoetbal.
- Leren winnen van de wedstrijd: taaktraining per positie, leren wat er in de verschillende taken gevraagd wordt, specialist worden (aanvaller, middenvelder, verdediger).
- Leren om als individu en linie in dienst van de teamprestatie te spelen.
- Gewenning aan het seniorenvoetbal gaat nu een belangrijke rol spelen.
- De spelers moeten leren omgaan ('professioneel reageren') met andere vormen van weerstand zoals de scheidsrechter, het publiek en de tegenstander.

De trainingen

- Wedstrijdsituaties trainen: allerlei partij en positie spelen, waarbij de coaching zeer nadrukkelijk gericht is op de hoge handelingsnelheid en de spelers wijzen op hun verantwoordelijkheden (hoe te handelen in welke situatie).
- Taaktraining: bovenstaande altijd in relatie stellen tot specifieke taken / functies binnen het team bij (voorlopig) 1:4:3:3. Zo snel als het kan, wordt dit 1:3:4:3.
- Mentale training: voorbereiden op het seniorenvoetbal, alles gaat daar nog sneller, harder en je speelt straks tegen spelers met vooral meer ervaring.

Methodische aanpak van de 4 hoofdmomenten van het voetbal:

1. Balbezit tegenpartij:

- Teamorganisatie.
- Specialisatie van spelers.
- Concentratie op de taak.
- Rendement van de bijdrage aan een positief resultaat van de wedstrijd.
- Taaktraining.

2. Balbezit:

- Teamorganisatie.
- Verhogen van het rendement van het positie spel.
- Leren de individuele kwaliteiten van de spelers uit het team uit te buiten.
- Rendement van de bijdrage aan een positief resultaat van de wedstrijd.
- Taaktraining.

3. Van balbezit naar balbezit tegenstander (omschakeling):

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten bij balbezit naar bal bezit tegenstander, gekoppeld aan deze speelwijze.
- Teamverantwoordelijkheid.
- Benutten specifieke kwaliteiten van spelers.
- Ondergeschikt maken aan het teambelang.

4. Van balbezit tegenstander naar balbezit (omschakeling):

- Spelbedoeling en algemene uitgangspunten bij balbezit tegenstander naar balbezit, gekoppeld aan deze speelwijze.
- Teamverantwoordelijkheid.
- Benutten specifieke kwaliteiten van spelers.
- Ondergeschikt maken aan het teambelang

Accenten in de trainingen:

- De formatie en veldbezetting.
- Positiespelen nu met 1x of 2x raken.
- De spelhervattingen. De spelers moeten alle varianten kennen en kunnen uitvoeren;
- Het coachen van de spelers onderling.
- Het snelle omschakelen van balbezit naar balbezit tegenstander / balbezit tegenstander naar balbezit.
- Partijspel met accenten.
- De speelwijze: hoe wordt er opgebouwd, aangevallen en verdedigd en welke spelers spelen in de verschillende momenten welke rollen?
- Taken en verantwoordelijkheden van de verschillende posities: individueel, in een linie of als gehele team.
- De kwaliteit van het positiespel moet geperfectioneerd worden waar het elftal steeds weer aan werkt, de perfectie zien te bereiken (inzicht in de bedoelingen van het positiespel).
- Training van het uithoudingsvermogen binnen voetbalvormen.

Het Rode Draad leerplan zorgt voor een complete opleiding.

De keeperstrainer beoordeelt deze keepers of zij straks het seniorenselectie -niveau aankunnen. Dit betreft zowel het technische, tactische, mentale, fysieke en coaching gebied. Na de winterstop zullen die keepers die in aanmerking komen voor een selectieplek, ook gaan meetrainen met de senioren.

De wedstrijden

In de trainingen wordt ook wedstrijdgericht getraind, met het oog op het winnen van de wedstrijd. Hier wordt in de voorbespreking van een wedstrijd nog eens aandacht aan geschonken. Tijdens deze voorbespreking is een grotere rol weggelegd voor de aanvoerder, of andere spelers die verantwoordelijkheid kunnen nemen.

De discipline en coaching rondom de competitiewedstrijden is altijd resultaatgericht, aangezien dat straks bij de senioren ook het geval zal zijn. Toch moet de trainer ook blijven zorgdragen voor de individuele opleiding van jeugdvoetballers: behalve het team als geheel moet ook iedere speler winst boeken in zijn ontwikkeling.

Tijdens de wedstrijden moeten de spelers zelf de verantwoordelijkheid nemen om te variëren bij de spelhervattingen. Vooraf dienen duidelijke afspraken gemaakt worden over getrainde variaties.

Gedurende het seizoen moeten zeker de spelers uit de onder 19 de mogelijkheden krijgen om alvast te wennen aan het seniorenvoetbal. Dit kan gebeuren door met de selectie mee te trainen of af en toe een (oefen)wedstrijd mee te doen.

Ten slotte is het van belang dat er structureel overleg is tussen hoofdtrainer van de JO19-1 en de trainersstaf van de senioren-selectie(s).

Bijlage 2 Functieomschrijvingen technisch kader

Hoofd jeugdopleiding

Is verantwoordelijk voor het begeleiden en ondersteunen van de jeugdtrainers bij de uitvoering van het technisch jeugdbeleidsplan en is daarbij verantwoording verschuldigd aan de jeugdvoorzitter c.q. het bestuurslid technische zaken.

Taken en verantwoordelijkheden

De hoofd jeugdopleiding zorgt voor:

- het waarborgen van de samenhang op technisch gebied binnen de jeugdafdeling;
- een adequate uitvoering van het technisch jeugdbeleidsplan door een goede begeleiding en ondersteuning van de jeugdtrainers;
- een goede begeleiding van de jeugdtrainers bij de uitvoering van het Rode Draad leerplan en geeft hen gevraagd en ongevraagd adviezen bij de uitvoering van technische beleidsplan en het Rode Draad leerplan;
- zorgt voor maatwerk in de feedback via periodieke analyses van de Rode Draad thematrainingen;
- voldoende afstemmingsoverleg en communicatie binnen de jeugdafdeling;
- interne scholing van pupillentrainers/-leiders.

Tijdsbesteding	Periode: augustus – juni: 2 x per week
Communicatie met:	Jeugdcommissie: periodiek Jeugdvoorzitter c.q. bestuurslid TZ: doorlopend Trainers: 3x per seizoen Ouders: ad hoc
Gewenste eigenschappen	Is communicatief sterk, oplossingsgericht en in staat een gezond leerklimaat te creëren.

Jeugdtrainer

Is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de spelers en het team. Is in staat om te zorgen voor een gezonde opleidings sfeer en geeft uitvoering aan het TJB.

Taken en verantwoordelijkheden:

- Verzorgt twee trainingen per week;
- Coacht zijn/haar team op wedstrijddagen;
- Maakt gebruik van het Rode Draad Leerplan;
- Is verantwoordelijk voor het trainingsmateriaal voor, tijdens en na de training;
- In geval van uitzonderlijke (doorgaans weers-) omstandigheden overlegt hij/zij met de HJO of een training doorgang kan vinden;
- Is verantwoording verschuldigd aan de HJO.

Tijdsbesteding	Periode: augustus - juni
Communicatie	HJO, lopende technische zaken Trainers: lopende zaken Ouders: team en individuele speler
Gewenste eigenschappen	Kan goed omgaan met jeugdspelers, is oplossingsgericht, een teambuilder en in staat een gezond leerklimaat te creëren.

Teamleider

De Teamleider is de manager van het team. Hij is de contactpersoon tussen de spelers, de trainer, de vereniging en de ouders, tevens begeleidt hij het team op wedstrijddagen en toernooien.

Taken en verantwoordelijkheden:

- Is contactpersoon naar de spelers en ouders;
- Zorgt samen met de trainer/coach voor een ordelijk verloop van de gang van zaken rond de wedstrijden;
- Zorgt voor het coördineren van voldoende vervoer bij uitwedstrijden;
- Pleegt overleg met leiders/trainers van andere teams om van hen spelers te lenen als het eigen team spelers tekortkomt om een wedstrijd te kunnen te voetballen;
- Zorgt samen met de trainer voor eventuele oefenwedstrijden bij de eigen vereniging en/of met andere verenigingen.

Bijlage 3 Gedragsregels voor jeugdspelers en ouders

- De training gaat voor een feestje of een film.
- Ook trainen onder slechte weersomstandigheden.
- Studie, werk en andere hobby's zodanig plannen dat je aan je "voetbalverplichtingen" kunt voldoen.
- Blessures zo snel mogelijk melden, zodat de eventuele behandeling (afspraak maken met de verzorger) snel kan beginnen, des te langer je daarmee wacht des te moeilijker het herstel.
- Wangedrag, in of buiten het veld, heeft altijd consequenties.
- Het dragen van scheenbeschermers tijdens training en wedstrijd is verplicht.

Wedstrijd:

- Iedere speler hoort op tijd aanwezig te zijn.
 - Spelers die niet op tijd aanwezig zijn starten niet in de basis.
 - Thuiswedstrijden: hoor je via je leider.
 - Uitwedstrijden: afhankelijk van de reistijd, op de laatste training hoor je het exacte tijdstip voor de eerstvolgende wedstrijd. Bij twijfel informatie inwinnen bij de leider.
- Als je niet aan de wedstrijd mee kan doen (blessure, ziekte, enz.) dien je dit zo spoedig mogelijk bij de leider te melden!
- Wisselers (in de dug-out) bij de trainer.
- De trainer bepaalt op welke positie je speelt en of je in de basis staat of als wisselspeler aan de wedstrijd begint.
- Voetballen in een ander elftal, dan waar je voor je geselecteerd bent, is zonder de toestemming van de trainer niet toegestaan.
- Tijdens wedstrijden dien je met respect om te gaan met de tegenstander, scheidsrechter, medespelers, leider, trainer. Zowel houding als taalgebruik moeten aan onze normen voldoen.
- Tijdens de wedstrijd dragen de reservespelers zorg voor de intrapballen, waterzak etc.
- Als de trainer of leider niet aanwezig is wordt er geluisterd naar de aanvoerder.
- Tijdens wedstrijden is het verplicht scheenbeschermers te dragen.
- In verband met hygiëne douchen we na de wedstrijd.
- Na een wedstrijd laten we de kleedkamers altijd schoon achter.

Training:

- Iedere selectiespeler is verplicht tweemaal per week de training te volgen.
- Bij verhindering afmelden bij de trainer.
- Zorg dat je uiterlijk 5 minuten voor aanvang voor de training aanwezig bent op het veld.
- Als je een bal weg schiet, haal deze dan direct weer op: dus niet in de sloot of in de bosjes laten liggen zodat we niet onnodig materiaal kwijtraken.
- Na afloop iedereen helpen om het materiaal op te ruimen.
- Gedraag je fatsoenlijk in de kleedkamer en blijf niet langer dan nodig.
- Tijdens trainingen is het verplicht scheenbeschermers te dragen.
- In verband met hygiëne douchen we na de trainingen.
- Na training laten we de kleedkamers altijd schoon achter.

Voor ouders:

- Aanmoedigen is altijd goed, coachen doet de trainer.
- Geef geen negatief commentaar op de deelnemers van de wedstrijd.
- Blijf voor, tijdens en na de wedstrijd achter de omheining.
- Begeef je niet in de dug-out die is bestemd voor de wisselerspelers.
- Geef met je gedrag een voorbeeld voor de spelers.
- Bemoei je niet met de manier van leidinggeven van de trainer en de scheidsrechter.
- Rijbeurten bij uitwedstrijden: de leider van team coördineert wie er wanneer aan de beurt is om voor vervoer van de spelers te zorgen.
- Voor ouders van (mini)pupillen: na de training laten we de kleedkamers altijd schoon achter.

Noot:

Voor de algemene gedragsregels die gelden binnen de vereniging, verwijzen wij u gemakshalve naar het Normen en Waardenstatuut, dat u kunt vinden op de website van de club.